

Vlaamse overheid

NIEUWJAARSSPECIAL

- Haal alles uit uw recepties
- Tips voor speeches
- Van dienst op oudejaar
- Ambtenarenbal

13

magazine

COLLEGA ONDER SPANNING

**“Bijna
botsing
met
32 000
ton”**

TOPMAN KIND EN GEZIN

**“De Vlaamse over-
heid is belangrijk.
Haar producten
zijn belangrijker”**

ONZE KALENDER 2007

Met extra vrije dagen

Wat draagt u op Dikke-truiendag?

**Win 158
cultuurtickets!**

Overal in je leven kom je 1700 tegen

U wilt bouwen, opnieuw gaan studeren of een eigen zaak starten... Of u hebt vragen over studietoelagen of over goedkopere energietarieven... Bij elke grote of kleine stap in uw leven horen heel wat vragen aan de overheid. En daarvoor kunt u voortaan naar 1700 bellen. Want de Vlaamse Infolijn heet nu gewoon 1700. Wie surfen handiger vindt, kan ook terecht op www.vlaanderen.be.

1700

EEN VRAAGJE? BEL GRATIS

ELKE WERKDAG VAN 9 TOT 19 UUR

Baas

Dit is de laatste keer dat u mij hier ziet staan. Want weldra mag ik het roer van 13 weer teruggeven aan uw échte hoofdredacteur, Leen.

Geen moment te vroeg overigens. Want als ik even eerlijk mag zijn: ik voel me geen leiderstype. Aan het hoofd staan van een groep mensen, orders uitdelen, de verantwoordelijkheid dragen voor wat anderen doen, dat ligt me niet. Laat staan dat ik iemand moet vertellen dat die zijn werk niet goed heeft gedaan. Brr, alleen al het idee doet me huiveren.

“Het is net dát wat jou een goede leider maakt”, zo vertrouwde een goede vriendin me onlangs toe. “De slechte leiders zijn degenen die daar vlotjes over gaan, die geen morele dilemma’s hebben, die er misschien zelfs plezier in scheppen om anderen te commanderen en bekritisieren.”

Toch zie ik mezelf geen carrière naar boven uitbouwen. Je moet er heel wat voor opgeven om een leidinggevende post te mogen bekleden. Een goede leidinggevende houdt zich bijvoorbeeld niet meer bezig met de praktische uitvoering van projecten of de concrete inhoud van dossiers. Met de leuke kant van het werk, dus. De tijd waarin de baas de grote specialist was bij wie de hele dienst te rade kan gaan, is allang voorbij. Wie leiding geeft, moet in de eerste plaats kunnen coachen, mensen motiveren om hun taken goed te doen en hen tonen dat hun werk gewaardeerd wordt. De specialisten moeten ónder de baas zitten, vanwaar ze hem op gepaste tijdstippen de juiste beslissing influisteren en de concrete dossiers en projecten in zijn plaats afronden.

Nu pleit ik niet voor leidinggevend in ivoren torens. Ik ben een grote fan van televisieprogramma’s zoals ‘Op gelijke voet’ of ‘Terug naar de werkvloer’. Aan de top verlies je tussen al die cijfers, statistieken en rapporteringsnota’s al snel voeling met wat er écht op de werkvloer gebeurt. Een baas kan enorm veel bijleren door enkele dagen mee te lopen met de bodes, met de kantoorbedienden en in de werkateliers. Wedden dat de bazen na zo’n stage op de werkvloer heel wat beslissingen anders nemen?

Maar het mag ook niet te lang duren. Uiteindelijk moet een leidinggevende niet de taken van de bode overnemen. Een leidinggevende die zelf projecten uitvoert, is niet goed bezig. Die heeft moeite om de ‘leuke’ taken los te laten. Of hij heeft te weinig mensen aan wie hij kan delegeren. In beide gevallen zit hij met een groot probleem. Ik ben blij dat ik terug naar mijn vertrouwde stekje mag terugkeren. Een stekje waar ik opnieuw zelf reportages kan schrijven, terwijl iemand anders het overzicht wel zal bewaren. En mij op tijd en stond durft te vertellen dat mijn tekst beter kan. Opnieuw! ■

Maarten De Gendt, hoofdredacteur ad interim

13

TWEEMAANDELIJKS PERSONEELSBLAD
VAN DE VLAAMSE OVERHEID
TWEDE JAARGANG NR 5 JANUARI-FEBRUARI 2007

Wist u dat u voor échte hoeveproducten direct bij de boer moet zijn?

Dat die rechtstreekse band met de hoeveproducent alléén maar voordelen biedt: verse producten met een unieke smaak aan een eerlijke prijs.

Op **www.hoeveproducten.be** vindt u de weg naar al die rijkdom bij u in de buurt.

Verleg uw winkelterrein.

Natuurlijk gewonnen.
www.hoeveproducten.be

BLIKVANGERS

• Nieuwjaar: Haal er alles uit Zo overleeft u nieuwjaarsrecepties	10
• Nieuwjaar: Vier collega's aan het woord Van dienst op oudejaarsavond	16
• Kinderen over het werk van mama en papa	18
• Dikke-truiendag Mijn favoriete trui kan open en dicht	26
• Mijnheer de minister, wij verzoeken u Wat doen wij met petities?	28
• De beste vragen aan de Vlaamse Infolijn Bel 1700	32
• Aan het werk Een dag uit het leven van kanaalloods Bernard De Cooman	34

INTERVIEW

- **Beste vrienden, beste collega's**

“De Vlaamse overheid is belangrijk, maar de diensten van de Vlaamse overheid zijn belangrijker. Dat mag men niet uit het oog verliezen.”

VASTE WAARDEN

• Samengevat	6
• Schatten van Vlaanderen	24
• Zo ziet de burger ons	30
• Eten en leven	37
• In de bloemetjes	38
• Doe-kalender	40
• Werken en leven	42
• Puzzel	43
• Filip	44
• Strip	45
• Hilde	46

13

POLL

32% vindt dat er te veel Vlaamse ambtenaren zijn!

"Zijn we met te veel Vlaamse ambtenaren?" Dat vroegen we in ons vorige nummer. Bijna een derde van u antwoordde volmondig ja. U zond ons schrijnende verhalen over onderbezette diensten maar ook regelrechte aanklachten tegen nietsnuttende collega's. Een kleine greep uit uw reacties:

"De privé zou bepaalde taken kunnen overnemen."

"Mijn dienst kan alvast gehalveerd worden: de helft brengt zijn volledige dag al tetrissend of kraaltjesrijgend door!"

"Er zijn te veel statutaire laaggeschoolden waardoor er geen ruimte is voor noodzakelijke aanwervingen op B- en A-niveau."

"Enkel werken zich dagelijks uit de naad tot 's avonds laat, terwijl anderen elke dag op kosten van de Vlaamse overheid twee uur middagpauze nemen en nooit later blijven - behalve voor een receptie."

JA: **32,22%**

NEE: **67,78 %**

"Op onze dienst zijn we met te weinig volk en maken we te veel overuren."

"Als de Vlaamse Regering steeds nieuwe opdrachten doorschuift naar de administratie, dan moet ze ook zorgen voor meer personeel."

"Wie vertrekt of deeltijds gaat werken, wordt vaak niet vervangen, en wie met pensioen gaat, wordt maar voor een derde vervangen. Het is overduidelijk: er zijn te weinig ambtenaren."

"Zolang er niet fors geïnvesteerd wordt in IT en andere middelen die taken kunnen versnellen, zijn we niet met te veel."

Alle Vlaamse formulieren samen

Voortaan kunt u makkelijker uw weg vinden in het kluwen van formulieren voor subsidies, meldingen, vergunningen of aanvragen bij de Vlaamse overheid. Een kleine 900 formulieren staan nu per thema en doelgroep samen op één website. De Vlaamse overheid wil meer intelligente, kwaliteitsvolle formulieren aanbieden en geen gegevens opvragen die ze al heeft. Daarom worden de formulieren allemaal systematisch doorgelicht en de eenvoudige en klantgerichte formulieren krijgen een kwaliteitslabel toegekend.

Naast vertrouwde formulieren om bijvoorbeeld een studietoelage of een Buzzy Pazz jongerenabonnement bij De Lijn aan te vragen, vond 13 ook tal van formulieren

waarvan u het bestaan wellicht niet eens vermoedde. Zo ontdekten we een formulier waarmee u de bloedingsziekte bij paardenkastanjes kunt melden aan het Agentschap voor Natuur en Bos. Die ziekte blijkt steeds vaker voor te komen en de Vlaamse overheid wil die bedreigde boomsoort beschermen. Richt u als jager uw vuurwapen al eens op een wilde eend, een Canadese gans of een houtduif, dan bent u verplicht dat met een formulier te melden aan de woudmeester. En jonge ouders die willen nagaan of de wieg van hun baby wel veilig is, kunnen de checklist van Kind en Gezin raadplegen bij de aankoop en het gebruik ervan.

➡ www.vlaanderen.be/formulieren

Moeten rokers uitprikken?

POLL

Eén jaar geleden is het al dat het totale rookverbod op de werkvloer is ingegaan. Rokers gaan nu geregeld tien minuutjes naar het rooklokaal of naar buiten om van hun sigaretje te genieten. Niet eerlijk tegenover niet-rokers, zo vinden sommigen. Uiteindelijk presteren rokers zo minder werk per dag dan de niet-rokers. Daarom pleiten ze ervoor dat de rookpauze van de werkuren wordt afgetrokken, bijvoorbeeld door rokers tijdens het roken te laten uitprikken in de gebouwen waar er een prikklok staat. Maar wat denkt u ervan? Moet de rookpauze volgens u van de werkuren worden afgetrokken of niet?

➡ **Stem mee in onze poll en geef uw mening op www.vlaanderen.be/dertien. In de volgende editie krijgt u de resultaten te lezen. Wie zijn stem laat horen, maakt kans op een aankoopcheque van 25 euro. U kunt stemmen tot 15 januari 2007.**

Ingrid Lieten

is de eerste vrouwelijke overheidsmanager van het jaar

Ingrid Lieten (42) is de eerste vrouw die zich overheidsmanager van het jaar mag noemen. De directeur-generaal van De Lijn kreeg begin november de prijs 'Nederlandstalige Overheidsmanager 2006' van de Vlaamse Vereniging voor Bestuur en Beleid. Volgens de jury slaagde ze erin om van De Lijn een goed draaiende en klantgerichte organisatie te maken: "Zij trekt de kaart van de vernieuwing zonder het personeel uit het oog te verliezen."

Ingrid Lieten: "De jongste jaren hebben wij het aanbod verruimd. Niet alleen het aantal reizigers groeide spectaculair, maar er zijn ook meer tevreden klanten. Bovendien is de tewerkstelling gevoelig gestegen."

Een overheidsmanager heeft volgens Lieten een groot engagement nodig. Ze pleit ook voor een duidelijker gescheiden rol tussen ministers en managers van overheidsbedrijven. "De overheidsmanager moet kunnen meedenken met de politiek, maar moet het uitstippelen van het beleid overlaten aan de

'verkozenen van het volk'. De politicus mag niet in de plaats van de overheidsmanager operationele beslissingen nemen."

Lieten wil in elk geval niet op haar lauweren rusten: "We moeten als overheid streven om de kwaliteit van het leven te verbeteren. Ze moet dat doen voor iedereen, want ze doet dat ook met de centen van iedereen. Daar moeten we ons altijd van bewust zijn. Daarom moeten we als de overheid streven naar de beste mensen, binnen de sterkste structuren en vanuit een permanent streven naar kwaliteit. De Vlaming hoeft met minder geen genoegen te nemen."

 www.vvbb.be

Collega's quizzen

Met enkele punten verschil wonnen David Wauters, Jan Jonckers, Martine Colemont en Rita Mees van de afdeling RO-Limburg op 29 september in Hasselt de eerste Interministeriequiz, een organisatie van de Vriendenkring ROHM-Limburg. Eerder staken die al twee keer de Interdepartementale Quiz ineen, maar door de BBB-reorganisatie was er nu sprake van een heuse quiz tussen alle ministeries en agentschappen.

De quiz was vooral een Limburgse aangelegenheid, hoewel er ook teams uit andere provincies waren afgezaakt. De zestien ploegen kwamen uit het Agentschap Natuur en Bos, het Agentschap Infrastructuur, Inspectie RWO, Wonen Vlaanderen, RO-Vlaanderen, De Lijn en de Vlaamse Landmaatschappij.

 Meer info: jeanmarie.coenen@rwo.vlaanderen.be

13 161

Dat was op 1 september 2006 het aantal rechtszaken voor Belgische rechtbanken waarin het Vlaamse Gewest als eiser of verweerder betrokken was. De Vlaamse Gemeenschap was in 1385 rechtszaken verwikkeld. Dat blijkt uit het antwoord van minister-president Leterme op een parlementaire vraag. Bizar is dat het Vlaamse Gewest één geding heeft lopen tegen de Vlaamse Gemeenschap en twee gedingen tegen zichzelf! In het laatste geval gaat het om twee zaken tegen de Vlaamse Belastingdienst, eentje van Toerisme Vlaanderen en eentje van GOM Antwerpen. Het geschil handelt telkens over vrijstelling voor onroerende voorheffing. De eisers menen daar recht op te hebben, terwijl de Vlaamse Belastingdienst dat ontkent.

 Meer parlementaire vragen en antwoorden vindt u in de rubriek 'parlementaire documenten' op www.vlaamsparlement.be

telex—telex—telex

Met 126 zijn ze, de personeelsleden die door de BBB-hervorming hun maaltijdcheques verloren. Zij moesten migreren van een instelling die wel al maaltijdcheques uitdeelde naar een entiteit die dat nog niet doet. De vakbonden beten zich erin vast en slaagden erin de 126 gedupeerden sinds oktober tóch maaltijdcheques te serveren. ■ Al zal het probleem zich tegen 1 juli 2007 oplossen, wanneer de algemene invoering van maaltijdcheques voor (bijna) iedereen op het menu staat. ■ Nee, ze is nog niet rond, die BBB-hervorming. Integendeel, veel collega's weten nog steeds niet duidelijk onder welke personeelsregelingen ze nu vallen. Gelukkig is er de website www.vlaanderen.be/personeel/vademecum. Dit vademecum vertelt voor iedere entiteit onder meer onder welk personeelsstatuut de personeelsleden vallen en welke andere regelgeving van toepassing is, welke pensioenregeling er geldt, hoe de kinderbijslag wordt uitbetaald en hoe de vakbondswerking is geregeld. ■ Bij de collega's van het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie sloeg BBB alvast in als een bom. In twee maanden tijd verving de nieuwe topman Rudy Aernoudt de oude thematische afdelingsstructuur door een nieuwe op basis van de verschillende doelgroepen of klanten - ondernemers, onderzoeksinstellingen en de brede samenleving. Dit najaar kreeg elke medewerker twee weken de tijd om zijn eigen baan kritisch te evalueren: kon hij zelf nog genoeg vernieuwing aanbrengen in zijn taken en specialismen, of was de inspiratie op en was het beter om eens met een frisse kop aan iets nieuws te beginnen? Uiteindelijk wisselden zo'n 25 van de 65 collega's van stoel. ■ Ook vernieuwd is de ontvangstdag van het voormalige ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (www.vlaanderen.be/instapdag). De nieuwe instapdag is er voor alle nieuwe personeelsleden, ongeacht niveau of contracttype. En het roer wordt stevig omgegooid: gedaan met die urenlange processie van sprekers die

tellex-tellex-tellex

elk hun eigen dienst voorstellen. Iedere deelnemer kan nu zijn eigen interesses volgen en kiezen tussen verschillende praktische workshops in kleine groepjes: welke voordelen biedt de sociale dienst, hoe werkt de bibliotheek, wat houdt anders werken in, hoe ga je om met klachten van burgers ... ■ Gewoon de hoorn van de haak leggen blijkt, tegen onze verwachtingen in, *niet* de beste manier om klachten te vermijden... ■ Dat weten ze gelukkig al langer bij EDS-Telindus, reeds enkele jaren de IT-dienstverlener van het voormalige ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. In het voorjaar 2006 hield EDS-Telindus reeds voor de vijfde keer een onderzoek naar de tevredenheid over de dienstverlening. En dat zit blijkbaar wel snor: de dienstverlening krijgt een score van 8,2 op 10. Volgens de ondervraagde personeelsleden schort er vooral iets aan de snelheid waarmee verzoeken en klachten worden behandeld.

■ De collega's bij OVAM hebben Brugge uitgekozen als pilootstad voor een afval-arm evenementenbeleid. Brugge krijgt jaarlijks 16 000 euro om de afvalberg en het zwerfvuil op en rond het Jan Breydelstadion aan te pakken. Vooral de bergen plastic bakers zijn een doorn in het oog. Er wordt gedacht aan composteerbare bekertjes, maar ook aan preventieve maatregelen. Sponsors niet langer gratis drankjes laten uitdelen na de voetbalwedstrijden bijvoorbeeld. ■ Een bon voor een gratis drankje op café zou evenveel succes hebben volgens het stadsbestuur. ■ Massaal succes kende in ieder geval de actie Kranten in de Klas (www.krantenindeklas.be). Daarmee wilden onze ministers Frank Vandenbroucke en Geert Bourgeois de leerkrachten gratis kranten aanbieden om in hun lessen te gebruiken. Al na drie weken waren alle 1,7 miljoen kranten uitgedeeld. Vooral in de derde graad van het lager onderwijs waren er massaal meer aanvragen. ■ Als uw kind u binnenkort weer lastige vragen komt stellen over de geopolitieke gevolgen van de oorlog in Irak, weet u alvast waar dat vandaan komt.

VERKIEZINGEN 2006

"Het is ons gelukt"

"We sprongen erin zonder te weten waar we gingen landen", klonk het in september nog bij onze collega's van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur, die de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2006 in goede banen leidden. Enkele maanden later vroegen we aan Tom Doesselaere van het organisatie-team waar ze uiteindelijk geland zijn. "Al bij al was het plezant en gaf het een enorme kick. We hebben er met z'n allen maanden heel hard aan gewerkt. Intussen kijken we er al naar uit om de verkiezingen van 2012 te organiseren", blikt hij al vooruit.

Vooral de software zorgde in het laatste stadium voor kopzorgen. "De integratie van het gebruik van de elektronische identiteitskaart verliep bijvoorbeeld niet van een leien dakje. We merkten ook vrij snel dat we de informaticakennis van veel voorzitters van stembureaus hadden overschat. Sommigen wisten bijvoorbeeld niet wat een browser was of hadden nog nooit van een usb-poort gehoord." Ander groot vraagteken was of de prehistorische stemcomputers de hoog-

technologische software nog wel zouden aankunnen. "Met zo'n 350 technische interventies op een totaal van 12 500 stemcomputers zijn we er uiteindelijk heel goed vanaf gekomen. Maar het moet gezegd worden dat we pas opgelucht durfden adem te halen toen na vele uren vertraging de uitslagen van de grootste stad, Antwerpen, binnenliepen", geeft Doesselaere toe.

PERSONEELSPILING 2006

BBB-scepsis blijft

Met zo'n 4000 collega's uit 21 entiteiten nam u in september deel aan de tweede golf van de Personeelspeling 2006. Geen grote verrassingen deze keer: uw antwoorden lagen in dezelfde lijn als die van uw voorgangers in mei.

U werkt hier graag, vooral wegens de boeiende inhoud en de maatschappelijke relevantie van uw job. Maar u bent niet tevreden over de promotiekansen en de mogelijkheden om binnen de Vlaamse overheid van job te veranderen. Met de sfeer blijkt het snor te zitten: u voelt zich aanvaard zoals u bent, u kunt goed samenwerken met uw collega's en werk en privé vallen goed te combineren. Wel zou uw loon hoger kunnen liggen, vooral topambtenaren vinden dat ze niet voldoende verdienen in vergelijking met hun collega's uit de privé.

Opvallend is dat er over BBB nog altijd grote scepsis heerst, vooral bij onze leidinggevenden. Net zoals in mei vindt ongeveer de helft van hen dat de Vlaamse overheid

niet beter functioneert dan een jaar geleden. Verschil met toen is dat de nieuwe structuur ondertussen al een half jaar draait en de meeste praktische besnoeiingen stiltejes aan van de baan zouden moeten zijn.

De derde golf van de personeelspeling wordt binnenkort verwacht. We kijken uit naar het definitieve resultaat.

➡ www2.vlaanderen.be/personeelsbeleid/personeelspeling

Ontdek de rand vanuit de lucht

'De Rand' bestaat dit jaar 10 jaar en om dat te vieren brengt de vzw het boek 'Rand in Zicht' uit met meer dan 300 luchtfoto's van de Vlaamse rand rond Brussel. Luchtfotograaf Karel Tomei toont de rand zoals hij is: een lappendeken waarin woonwijken, wegen, industrie en een beetje groen een ingewikkeld klunten vormen. 13 geeft 10 exemplaren van dit verrassende kijkboek weg! Mail uiterlijk op donderdag 1 februari naar dertien@vlaanderen.be, met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer, entiteit en als onderwerp 'de Rand', en maak kennis met dit stukje Vlaanderen.

Robot plukt appels

Het voorbije plukseizoen konden we in de boomgaard van een Limburgs fruitbedrijf kennismaken met een wereldprimeur: een robot die appels plukt. Met dank aan onze collega's van het Instituut voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT), want het prototype van de automatische fruitplukmachine kwam er na drie jaar denken en puzzelen door het IWT en de Katholieke Hogeschool Limburg (KHL). Fruit plukken is immers geen eenvoudige handeling voor een machine. De robot moet de rijpe appels van de andere kunnen onderscheiden, moet zich op de drassige grond staande kunnen houden en mag de appel ook niet beschadigen bij het plukken. Voor al die problemen hebben de KHL en het IWT een oplossing gevonden. De robot zoekt met een kleine camera de rijpe appels in de bomen, berekent razendsnel de afstand tot de appel en stuurt zijn grijpparm op de appel af. Met een handige plukbeweging trekt hij tot slot de appel van de tak.

Het IWT en de KHL willen het prototype nu verfijnen en nagaan of de robot ook andere fruitsoorten kan plukken. Als alles volgens plan verloopt, kunnen de fruittelers binnen anderhalf jaar een eigen plukrobot aankopen.

 www.iwt.be

WIN 10 FOTOBOKEN

Exclusieve voorpublicatie

13 geeft u een exclusief voorsmaakje op het fotoboek 'Rand in Zicht'. In het midden van deze editie vindt u twaalf paginagrote luchtfoto's, handig vermomd als een kalender voor het jaar 2007. Om het hele jaar van te genieten!

Floris' visie

Haal alles uit nieuwjaar

Zo over

Vlaamse overheid

leeft u recepties

Nieuwjaarsrecepties, niet iedereen is er tuk op. U moet een praatje slaan met onbekende collega's, de alcohol vloeit (te) rijkelijk en misschien moet u wel een toespraak houden ... 13 zocht samen met specialisten Belinda Buysse en Gerda Serbruyns uit hoe u het allemaal kunt overleven. Meer nog: hoe u er het meeste uithaalt.

Dirk Gryp

Groepjes verstijfde mensen, het glas krampachtig in de hand. Geforceerde gesprekken en pijnlijke stiltes. Onverbeterlijke zoeners die met nieuwjaar waterdichte excuses denken te hebben om hun collega's gretig vast te grijpen. Zelfs een billenkletser tussendoor. En tot slot, de veel te lange toespraak van uw diensthoofd. Help, u bent uitgenodigd op de nieuwjaarsreceptie van uw afdeling! Verlegen collega's huiveren zo al voor dat evenement, maar mogelijk jagen de hervormingen van Beter Bestuurlijk Beleid hen dit jaar nog wat meer de daver op het lijf. In het slechtste geval heffen ze immers het glas met onbekende collega's en leidinggevend in een compleet ander gebouw dan ze gewoon zijn.

“
Het resultaat van
een nieuwjaarsreceptie
moet altijd zijn dat u op een
positieve manier zichtbaar
geweest bent.”

Belinda Buysse

Wegblijven op de nieuwjaarsreceptie is geen optie, tenzij u een geldige reden hebt uiteraard. “Veel kans dat u er later op afgerekend wordt”, zegt zelfstandig psychologe Belinda Buysse. “Uw diensthoofd beschouwt een nieuwjaarsreceptie als een manier om zijn waardering voor zijn personeel te tonen. Hij kan uw wegblijven opvatten als een motie van wantrouwen. Het kan voor hem ook een bewijs zijn dat u niet zo goed in de groep ligt en dat u weinig moeite doet om erbij te horen.”

Teambuilding en netwerken

“Nieuwjaarsrecepties zijn een ideale gelegenheid om wat bij te praten. Het is in de eerste plaats een plezierige en informele manier om aan teambuilding te doen”, zegt Buysse. Gerda Serbruyns, specialist competentiegericht ontwikkelings- en opdrachtgeversvorming van het Agentschap voor Overheidspersoneel, vult aan: “U ontmoet er misschien ook collega's die u lange tijd niet meer gezien hebt. Door opdrachten buitenshuis, deeltijds werken en telewerken gaat soms wat contact verloren. U hebt er ook de mogelijkheid om collega's van een andere entiteit te leren kennen. Op sommige nieuwjaarsrecepties kunt u ook met klanten een praatje maken.”

“In de praktijk praat u wellicht vooral met collega's die u al goed kent. U zoekt zelden minder bekenden op”, beweert Buysse. “Nochtans krijgt u zo de kans om op een

informele manier heel wat informatie te verzamelen die u kunt gebruiken bij uw werk. Andere collega's beschikken misschien over kennis die u professioneel vooruit zou kunnen helpen. En net daar liggen mogelijkheden op het vlak van netwerking."

Bang voor onbekenden

"Misschien ziet u de voordelen van netwerking wel in," meent Buysse, "maar mensen verlegenheid en zelfs angst u af. Als u weinig zelfvertrouwen hebt, ervaart u zo'n evenement als een echte hel. Ontspannen en genieten? Vergeet het! Zomaar wat praten lijkt eenvoudig, maar als u introvert bent, hebt u er moeite mee. Eerst en vooral is de omgeving vreemd of toch niet zo vertrouwd als uw dagelijkse werkplek. Ook de uitstraling is anders, want op een nieuwjaarsreceptie bent u al wat feestelijker gekleed. Bovendien zijn er op een nieuwjaarsreceptie

heel veel mensen samen, waaronder minder bekende en zelfs nieuwe collega's. De angst voor onbekenden bezorgt u koude rillingen, zeker als u van nature uit al verlegen bent."

Dat is bij veel departementen van de Vlaamse overheid wellicht van toepassing na de BBB-reorganisatie. "De kans bestaat dat het evenement plaatsvindt in een ander gebouw dan de voorbije jaren. Misschien heft u wel het glas met een lading nieuwe en nog onbekende collega's die uit een andere entiteit zijn overgekomen", zegt Gerda Serbruyns.

Niet opvallen

Veel mensen proberen heel erg om niet op te vallen op recepties. Buysse: "U moet zich professioneel gedragen, maar omdat de situatie wat informeler is, moet u ook vlot zijn. U wordt verondersteld te lachen, plezier te hebben. We komen samen onder het motto:

'Laten we eens iets gezelligs met z'n allen doen'. Maar net omdat de situatie vreemd is voor u, speelt u wellicht liever op veilig en gedraagt u zich zo conform mogelijk. U bent bang om op te vallen of iets verkeerd te doen of te zeggen. Mogelijk voelt u zich zelfs dom. Als u erg verlegen bent en u wordt toch gedwongen om initiatief te nemen, dan loopt u misschien rood aan of gaat u zelfs stotteren."

Stresserende opgave

Of uw handen beginnen te trillen van de zenuwen. Niet ideaal, zeker niet als u op dat ogenblik een hapje aangeboden wordt. De kans dat u al dat lekkere eten met smaak naar binnen werkt, is klein. Misschien eet u zelfs helemaal niets. Dat komt volgens Belinda Buysse omdat u eten meestal associeert met uw privésfeer: "U doet dat in een situatie waarin u zichzelf kunt zijn.

Muurbloempjes worden receptietijgers in elf tips

1. Wij zijn allemaal maar gewoon mensen. De meeste mensen zijn even onzeker als u. U bent daarom niet minder waard.
2. Overloop vooraf de lijst met genodigden. Praat met collega's die u niet zo goed kent. Als u de juiste collega op de juiste plaats kent, kunt u zich tijdens het jaar veel werk besparen.
3. Stap op een groepje af. Gebruik iemand die u kent als 'handvat' of neem iemand mee die u kan introduceren.
4. Kent u niemand, ga gewoon bij het groepje staan. De cirkel zal zich snel openen.
5. Zeg "hallo" of knik. Wacht tot de anderen u in het gesprek betrekken. Meng u gerust in het gesprek als u denkt iets te weten van het onderwerp waarover gesproken wordt.
6. Het non-verbale is heel belangrijk. De manier waarop u staat, hoe u reageert. Maak oogcontact.
7. Stel vragen in plaats van te spreken. Laat het werk over aan mensen die graag praten.
8. Geef positieve feedback, ook aan uw leidinggevendenden.
9. Studeer vooraf geen onderwerpen in. Houd u bij uw eigen interesses.
10. Stel uzelf kort voor (minder dan 1 minuut). Bereid die introductie wel voor (wie bent u, waar werkt u, wat doet u).
11. Als u de grote baas even kunt spreken, zorg dan dat hij een positief beeld van u heeft. Vertel hem in enkele woorden waar u mee bezig bent. Dit is niet het moment voor een klaagzang.

“Misschien heft u wel het glas met een lading nieuwe en nog onbekende collega's die uit een andere entiteit zijn overgekomen.”

Gerda Serbruyns

“

Iedereen ziet de voordelen van netwerken in, maar verlegenheid en angst voor onbekenden remmen u af.”

Belinda Buysse

In een professionele context kunt u zich minder laten gaan. U moet netjes eten, uw bestek keurig vasthouden, opletten dat u geen vlekken maakt op uw hemd of bloes. U moet steeds alert zijn en dat gaat ten koste van uw vlotheid. Dat is een heel stresserende opgave. Het knettert voortdurend in uw hersenen.”

Basis van professioneel succes

Als u evenwel extravert bent en nooit om een praatje verlegen zit, dan geniet u van nieuwjaarsrecepties. Volgens Belinda Buysse haalt u dan uw energie uit contacten met anderen. “Als u de basisregels van netwerken in acht neemt, legt u hier de basis voor uw later professioneel succes. U gebruikt zo’n evenement om uw carrière een extra duwtje te geven. U bent doelbewust op zoek naar kennis, informatie en vaardigheden die u later in uw job kunt gebruiken.”

Voorzichtig met alcohol

“Het resultaat van een nieuwjaarsreceptie moet altijd zijn dat u op een positieve manier zichtbaar geweest bent. U moet altijd in uw achterhoofd houden dat u in een professionele werkomgeving zit”, zegt Buysse. Een nieuwjaarsreceptie is minder informeel dan u zou vermoeden. Serbruyns en Buysse zijn het erover eens dat uw gedrag invloed kan hebben achteraf. “Collega’s en ook uw leidinggevers zullen onthouden welke indruk u tijdens zo’n bijeenkomst maakt,” zegt Serbruyns.

Bescherm uzelf tegen storend gedrag

- Blijf beleefd, maar wees assertief. Zeg rechtuit: “Uw gedrag stoort me.”
- Helpt dat niet, wandel dan weg. Ga naar iemand anders toe, haal iets te eten of te drinken of ‘vlucht’ naar het toilet.
- Ken uw collega. Ga vooraf na wie wel of niet graag gekust wordt.
- Humor is belangrijk. Het is natuurlijk lief om uw collega’s een welgemeend gelukkig nieuwjaar te wensen en dat te bezegelen met een kus. Maar wellicht ziet u dat niet bij iedereen zitten. Strek in dat geval uw hand nadrukkelijk uit terwijl u zegt: “Ik wens u een goede gezondheid toe in het nieuwe jaar. Dat is ook de reden waarom ik u niet ga kussen, want ik wil u niet besmetten met mijn microben.”

Do's-and-don'ts voor een goede nieuwjaarsspeech

- Een goede nieuwjaarstoespraak is een mengeling van serieuze boodschappen, humor en anekdotes.
- De inhoud moet over uw mensen gaan. U moet concrete zaken aanhalen die professioneel voor hen van belang zijn.
- Druk uw waardering uit voor wat uw medewerkers gerealiseerd hebben het voorbije jaar ('het schouderklopje').
- Zet de richting uit voor 2007. Vertel niet alleen 'wat' we willen bereiken, maar ook 'hoe' we dat willen realiseren.
- Breng geen slechte boodschappen louter omdat iedereen nu bij elkaar is. Organiseer daar specifieke gelegenheden voor of gebruik andere communicatiekanalen. Koppel geen twee verschillende doelen aan elkaar.
- Doe een (positieve!) verrassende uitspraak.
- Houd uw speech kort, maar wees krachtig.

Leer het!

Bij de Vlaamse overheid kunt u heel wat opleidingen volgen om vlotter te leren communiceren. U oefent er competenties die u goed kunt gebruiken op nieuwjaarsrecepties, namelijk: luisteren, netwerken, mondelinge uitdrukingsvaardigheid, assertiviteit en overtuigingskracht. Zo zijn er de opleidingen 'Helder en overtuigend communiceren'; 'Assertief zijn', 'Assertiviteit' of 'Opkomen voor jezelf'.

Meer informatie vindt u op het Vormingsweb: www.vlaanderen.be/personeelsopleiding, onder 'Van A tot Z'.

Kater komt later

Na zo'n nieuwjaarsreceptie moet u uw leidinggevend en collega's nog recht in de ogen kunnen kijken. Als u niet oplet, volgt de kater later. Volgens Belinda Buysse, die eerder werkte als hr-director onder meer bij Colt Telecom en Lloydspharma, kan een uitschuiver op een receptie in uitzonderlijke gevallen grote gevolgen hebben: "Ik waakte er toen wel over om met de houding van mijn medewerkers op zo'n receptie geen rekening te houden bij hun evaluatie. Noch positief, noch negatief. Als verantwoordelijke evalueerde ik hen liever op feiten die betrekking hadden op hun dagelijkse werk en op hun omgang met collega's op de werkvloer. Ik geef wel toe dat ik medewerkers die te veel dronken of die handtastelijk werden op een nieuwjaarsreceptie, extra controleerde als dat van belang was. Ik onderzocht of hun gedrag toevallig was en of ze zich zo gedroegen tijdens evenementen met klanten. Dat kun je uiteraard niet tolereren. Ik herinner mij zelfs dat ik op basis van dat storende gedrag iemand heb moeten ontslaan, ja." Toch maar oppassen dus. Of u overleeft ze deze keer niet, die nieuwjaarsreceptie.

“
Let op hoe u zich
gedraagt. U moet collega's en leidinggevend
nadien nog in de ogen
durven te kijken.”

Gerda Serbruyns

Creatief alternatief

U hoeft niet per se een nieuwjaarsreceptie te houden als start van het nieuwe jaar. Er zijn heel wat alternatieven mogelijk. Vele collega's komen graag zelf met ideeën aanzetten. Misschien vragen ze wel om een etentje of een partijtje bowlen? U kunt ook themawandelingen in de stad organiseren, of als het weer het toelaat de natuur intrekken met z'n allen.

Misschien vindt u inspiratie bij het initiatief van het Agentschap voor Overheidspersoneel. De negentig personeelsleden blikken op een originele manier terug op 2006 en schrijven nieuwjaarsbrieven waarin ze verwoorden wat zij in 2007 verwachten van hun leidinggevend en waarvoor zij zich zelf willen engageren. Daarna test een quiz hoe goed ze elkaar kennen, en werken de collega's samen aan opdrachten om hun missie en visie in de praktijk om te zetten. Ze krijgen ook een antwoord op de vragen die hen na BBB bezighouden: 'Waarom maken wij deel uit van het Agentschap voor Overheidspersoneel?' en 'Wat hebben wij als medewerkers gemeen met elkaar?' Pas als alle medewerkers elkaar kennen en op de bovenstaande vragen een antwoord is gegeven, kan iedereen in een open cultuur met elkaar samenwerken, zo luidt het achterliggende idee.

De redactie van 13 is benieuwd welke activiteiten u samen met uw collega's dit jaar allemaal uit uw mouw hebt geschud. Als u iets origineels hebt bedacht, geef dan een seintje op dertien@vlaanderen.be! Misschien staat u volgend jaar wel in 13.

Uit de

De ene Vlaamse ambtenaar zou de jaarlijkse traditie voor geen geld ter wereld willen missen; de andere haalt zijn neus op voor de 'wilde taferelen': het Ambtenarenbal. Wij confronteren organisator Patrick Vanhopplinus van personeelsvereniging Kunst en Vrije Tijd (KVT) met zes vooroordelen.

VOORoordeel

1

Het Bal roept associaties op met braspartijen en 'romances van één dag'.

Patrick Vanhopplinus: "Op elk personeelsfeest gaat er wel eens een medewerker over de schreef, maar bedrijven houden alles achter gesloten deuren. Door de omvang kunnen wij ons Bal niet in de privésfeer houden. Er komen heel wat federale en gemeentelijke ambtenaren en werknemers van privébedrijven meevieren. Zelfs de pers krijgen wij over de vloer. Sommige mensen laten zich al eens gaan op zo'n feest, en in hun zucht naar sensatie vergroten de media dat soort 'randgebeurtenissen' uit. Maar wij hebben nooit excessen meegemaakt. Wij zouden dat ook niet toestaan en we doen er alles aan om het imago van de ambtenaar hoog te houden."

Patrick Vanhopplinus:

"We proberen de prijzen zo laag mogelijk te houden"

bol op het bal

VOORoordeel

2

Het Bal is er alleen voor ambtenaren die in Brussel werken.

Vanhopplinus: “Zoals gezegd is iedereen welkom. Wij lokken ambtenaren van de kust tot Limburg. Het Bal is wellicht vooral bekend bij ambtenaren die naar Brussel pendelen, maar zij brengen soms kennissen en collega's uit hun streek mee. En in sommige buitendiensten is het ook een traditie om na een receptie of een etentje met collega's samen af te zakken naar het Bal.”

VOORoordeel

3

Er komen heel wat ouderen op zo'n bal af. De jeugd ziet de versleten formule niet zitten.

Vanhopplinus: “Wij hebben altijd voor de dansformule met dj geopteerd. Omdat die veel hedendaagse muziek draait, trekken wij veel jongeren aan. Het ambtenarenbal van de federale overheid deed een beroep op een balorkest, waardoor ze een ouder publiek over de vloer kregen. Sinds dat bal is opgedoekt, komt een deel van die ouderen nu ook naar ons. Enkele jaren geleden lieten wij muziekgroepjes optreden, maar daar was geen belangstelling voor. De mensen willen alleen maar gezellig samen met collega's uit de bol gaan en dansen.”

Een jaarlijkse traditie: ambtenaren dansen het nieuwe werkjaar in.

VOORoordeel

4

De naam 'Bal' klinkt oubollig.

Vanhopplinus: “Ja, daar zit iets in. Maar wij moeten voorzichtig zijn met een nieuwe naam. Ambtenarenfuij, bijvoorbeeld, klinkt dan gezien onze reputatie misschien wat te liederlijk. Maar als jullie lezers van 13 een goed alternatief hebben, dan is dat altijd welkom.”

VOORoordeel

5

Het aantal feestvierders loopt elk jaar terug. Het Bal zou nog nauwelijks uit de rode cijfers raken.

Vanhopplinus: “Doorgaans lokken we zo'n 1500 tot 1700 mensen. Twee jaar geleden waren er zelfs 1800 feestvierders. Om uit de kosten te raken, rekenen wij op 1200 aanwezigen. De huur van de zaal slorpt het meeste geld op en wij moeten ook de dj betalen. Bovendien proberen we ook de prijzen zo laag mogelijk te houden. Het toegangs-geld is onze enige bron van inkomsten.”

VOORoordeel

6

Niemand weet wat er met de opbrengsten gebeurt.

Vanhopplinus: “Wij maken daar nochtans geen geheim van. Kunst en Vrije Tijd zet zich belangeloos in voor Vlaamse ambtenaren die in Brussel werken en die tussen de middag aan sport willen doen. De opbrengst van het Bal wordt gebruikt om zalen te huren en lesgevers te betalen voor personeelsleden die aerobics of karate willen doen, of die willen turnen, voetballen of zwemmen.”

Ambtenarenbal

Dinsdag 2 januari 2007

van 13 uur tot 22 uur

in de Ancienne Belgique,
Anspachlaan 110 in Brussel.

Toegang: 5 euro (aan de kassa).

Meer info: [patrick.vanhopplinus@](mailto:patrick.vanhopplinus@lne.vlaanderen.be)

lne.vlaanderen.be,

gsm: 0475 41 19 13.

Vier collega's aan het woord

Van dienst op oudejaar

Niet alle ambtenaren van de Vlaamse overheid kunnen op oudejaarsavond feesten met familie en vrienden. Wij laten enkele collega's aan het woord die in het verleden al gewerkt hebben op oudejaarsavond en die het dit jaar weer 'aan hun been hebben'.

Dirk Gryp

Chris De Deckere (37), radar-waarnemer in de radarcentrale Zeebrugge van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust

“Jammer maar noodzakelijk”

Chris De Deckere begeleidt alle scheepvaart voor de Vlaamse kust op een vlotte en veilige manier. Hij verwacht dat hij dit jaar weer moet werken op oudejaarsavond. De laatste keer is al vijf jaar geleden.

“Het is jammer maar noodzakelijk”, vindt Chris. Al verkiest hij om met familie en vrienden een glaasje Vedette en Brugse Zot te drinken op het nieuwe jaar. Hij is getrouwd en heeft drie kinderen. “Zij hebben natuurlijk liever dat ik bij hen ben, maar ze gaan feesten met de grootouders.”

In de afdeling zijn er zes ploegen. Om de week is een andere ploeg de reserveploeg. Het is meestal de reserveploeg, waar Chris op oudejaarsnacht deel van uitmaakt, die van wacht is. Hij krijgt daarvoor geen extra premie, alleen de premies die ook op andere dagen gelden.

“Op die dagen is er wat minder scheepvaart en zijn er wat wij noemen meer originele koersen. Dat zijn koersen die het schip zelf en soms ook andere schepen in gevaar brengen. Er heerst toch wel een speciale sfeer.”

En soms gebeuren er rare dingen, zo herinnert Chris zich. “De eerste uren van het jaar stond er eens een zeeman te bellen aan de deur-telefoon van de radarcentrale. Hij had duidelijk te diep in het glas gekeken. Uiteindelijk bleek dat hij vier kilometer verkeerd was gelopen. Dat extra wandelingetje had hem blijkbaar niet nuchter gemaakt. Wij slaagden er maar niet in om hem daar weg te krijgen. Uiteindelijk heeft de politie hem naar een gratis warm bed begeleid ...”

“De jongste drie jaar krijgen wij op onze dienst een maaltijd aangeboden. En als de dienstleiding het toestaat, wordt er een glas gedronken om middernacht. De dienst stopt pas om 8 uur de volgende ochtend. Dat is wat laat om nog iets te drinken. Een ontbijt smaakt dan beter.” En daarna gaat Chris rusten. “Nieuwjaar vieren doe ik dan de volgende dagen wel.”

Jeroen Burie (30) en Tom Creytens (24), begeleiders bij de gemeenschapsinstelling De Zande van het agentschap Jongerenwelzijn

“Zo veel mogelijk warmte geven”

Jeroen Burie en Tom Creytens begeleiden door de jeugdrechter geplaatste meisjes tussen 14 en 18 jaar die zich in een problematische opvoedingssituatie bevinden of die een als misdrijf omschreven feit gepleegd hebben.

Ze komen als collega's zeer goed overeen en zullen er dus samen het beste van maken op oudejaarsavond. “Nu vind ik het al minder erg dan vroeger om te moeten werken”, zegt Tom. “Het zou natuurlijk leuker zijn om die avond bij mijn vriendin te zijn, maar zij is ook opvoedster en begrijpt mijn situatie dus goed.” Jeroen vindt het een dag zoals een andere. “Vroeger ging ik wel graag uit, maar sinds ik enkele maanden geleden vader geworden ben van Robin, doe ik dat niet meer.” En als Jeroen en Tom dan toch moeten kiezen, dan vieren ze liever Kerstmis in familiekring.

De begeleiders vinden het vooral spijtig voor de jongeren die hun feestdagen in de instelling moeten doorbrengen. “Sommigen hebben het zelf gezocht; anderen weer niet. Er zijn meisjes die geen ouders meer hebben of die totaal verwaarloosd werden. We proberen elk van hen dan ook zo veel mogelijk warmte te geven tijdens die dagen. Het is ook voor hen feest.”

Jeroen en Tom beschikken over een beperkt budget voor die avond dat ze naar eigen keuze mogen besteden. “Met dat geld kopen we wat niet-alcoholische drankjes en chips. En dit jaar willen we ook een gourmet doen. Sommige jongeren hebben dat zelfs nog nooit meegemaakt. Ze weten dat wel te waarderen en vieren graag mee met ons. Ze respecteren ons daarvoor.”

De begeleiders van de campus Beernem spreken onderling af wie dienst heeft. “Wij zijn daarin soepel. Wij zorgen er wel voor dat wie moet werken op kerstavond, vrij is op oudejaarsavond, en omgekeerd. Onze prestaties op die dagen worden dit jaar als feestdag betaald.”

Jeroen en Tom werken tot omstreeks 22.30 uur en zijn dus op tijd thuis om op het nieuwe jaar te klinken met hun familie.

Dirk Thomas (45),
technicus-
wegenwachter
bij het Wegendistrict
Autosnelwegen van
het Agentschap
Infrastructuur

“ Net mijn soep opgegeten en ik moest al vertrekken”

Technicus-wegenwachter Dirk Thomas is op oudejaarsavond van wacht, maar hij zit er niet mee in. “Het maakt deel uit van de job. Je weet dat het om de twee jaar gebeurt. Dit jaar sta ik weer op de lijst. Je bent dan wel thuis, maar je weet nooit of en wanneer er iets kan gebeuren.”

Wegenwachters van het Agentschap Infrastructuur zijn verantwoordelijk voor het wegdek, de infrastructuur, de bewegwijzering of signalisatie op gewestwegen en snelwegen. Soms moeten ze uitrukken voor een ongeval. Zij ontfermen zich dan over beschadigde borden, zorgen voor de signalisatie en moeten de brandweer al eens assisteren bij het schoonmaken van de rijweg. Dirk woont in Gent en houdt dus mee een oogje in het zeil op de E17 en de E40 in heel Oost-Vlaanderen en op de gewestwegen in en rond Gent.

Als Dirk van wacht is in die periode, regelt hij dat het feest bij hem thuis is. Dan kan hij bliksemsnel uitrukken als dat nodig is. Tien jaar geleden was dat het geval. Om 22 uur werd hij opgeroepen op oudejaarsavond. “Ik had net mijn soep opgegeten toen ik een oproep kreeg en van iedereen plotseling afscheid moest nemen. Mijn vrouw en vier kinderen hebben daarmee leren leven. Ik heb heel de nacht in mijn strooiwagen doorgebracht. Het sneeuwde toen enorm. We hebben gestrooid tot 6 uur 's morgens. Op oudejaarsavond in 1999 teisterde de hevige kerststorm Lothar de Boven-Schelde en de Leie, met overstromingen in het Gentse als gevolg. Toen hadden we de handen ook meer dan vol.”

“Als we opgeroepen worden, is het meestal erg dringend. Wij hebben dan amper tijd om onze collega's een gelukkig Nieuwjaar te wensen. Als onze taak erop zit, is het meestal al heel diep in de ochtend. Dan nemen we vlug een douche en haasten we ons zo snel mogelijk naar huis. De dag nadien ga ik met mijn gezin op nieuwjaarsbezoek bij familie. Als ik heel veel pech heb, moet ik die avond nog eens uitrukken.”

Tussen Kerstmis en Nieuwjaar heeft hij net als alle andere ambtenaren vakantie. “Maar we kunnen dan nooit op reis gaan. Ook niet als ik geen wachtdienst heb. Als het een strenge winter is en de ploeg van wacht 's nachts op pad moet gaan, dan is het mogelijk dat wij, thuisblijvers, overdag opgeroepen worden om hen af te lossen.”

Valerie Jacobs (32), chauffeur bij De Lijn

“ Veel ambiance in de bus”

Valerie Jacobs rijdt elke dag met Tram 1 in Gent van Flanders Expo naar Evergem en omgekeerd. Op oudejaarsavond rijdt ze met Feestbus 12 van de Korenmarkt naar Nevele en terug. Tussen 22 uur en 6 uur 's morgens rijdt ze non-stop. In januari 2007 is ze zes jaar in dienst bij De Lijn en het is dit jaar de vierde keer dat ze moet werken op oudejaarsavond. Ze rijdt liever met de bus dan dat ze Nieuwjaar viert.

“Ik ben een alleenstaande moeder en heb een dochtertje van vier. Oushi is nog te klein om te vieren en ligt vroeg in haar bedje. Daarom profiteer ik er nu nog van om op zo'n avond te werken. Ik krijg een nachtvergoeding en achteraf nog een extra cadeautje van De Lijn.” Meestal zijn het dezelfde chauffeurs die werken op oudejaarsavond. “Wij geven ons vrijwillig op.”

Valerie geniet ook mee van de sfeer en de feestvreugde. “Er is dan veel ambiance bij de passagiers. De mensen zijn veel aangenamer dan op een doordeweekse dag, want dan hebben ze veel stress. Als mijn tram geblokkeerd raakt omdat er bijvoorbeeld een auto verkeerd geparkeerd staat, reageren passagiers heel bitsig. Maar op oudejaarsavond nemen ze de tijd om een praatje te slaan met mij, of geven ze mij letterlijk een schouderklopje omdat ik als vrouw mijn gelede bus van 15 meter lang zo handig bestuur.”

Werken op oudejaarsavond is heel intens als buschauffeur. Als Valerie haar dienst erop zit, kruipt ze zo vlug mogelijk in bed. “Maar de volgende dag haal ik mijn schade in met mijn dochtertje en mijn familie”, knipoogt ze.

"Mama moet op haar computer kijken waar de prinses woont"

Weet uw kroost wat u hier doet bij de Vlaamse overheid? Hun tekeningen laten alvast niets aan de verbeelding over. Of net wel? 13 luis-terde afgelopen zomer naar wat zij te vertellen hebben over uw job.

Karen Vanden Auweele

Laura (7)

Mama doet de boekhouding bij de VDAB. Ze moet allerlei brieven typen. Papa had vroeger ook werk tot wij er waren. Toen is hij gestopt om voor ons te zorgen. En in de tuin te werken. We krijgen elke dag verse groentjes op ons bord. Papa sproeit niks. "Dat is niet lekker", zegt hij. Papa houdt heel veel van mama. Daarom staat er een hartje op zijn T-shirt.

De mama van Laura is boekhoudkundig medewerker in het lokaal klantencentrum van de VDAB in Hasselt.

Yasmina (8)

Mama werkt voor kindjes die stout zijn en voor mama's die hun kindjes slaan. Mama pakt de kindjes dan af en zet ze in een tehuis. Dat vindt ze niet leuk. Ze vindt het zielig voor de kindjes. Soms zijn de kindjes blij, soms zijn ze boos. Dat zie je op mijn tekening. Een keer was een papa heel boos. Mama had gezegd: "Je krijgt je kindjes niet meer".

De mama van Yasmina is consulent bij het agentschap Jongerenwelzijn en werkt op de Sociale Dienst bij de jeugdrechtbank in Antwerpen.

Rania (3)

Mama werkt heel veel op de computer. Er zit een baby in haar buik. Ik heb de baby al gezien op tv.

De mama van Rania is administratief bediende bij Wegen en Verkeer Limburg van het Agentschap Infrastructuur.

Wouter (12)

Papa heeft al eens een haai gezien. Die zat in het water onder de sluis. Hij was niet bang, want het was een kleine haai. Hij vindt soms ook haaiantanden. Ik zou misschien wel het werk van papa willen doen. Hij herstelt sluizen. Dat zijn grote deuren die het water doorlaten. En dan kunnen de boten door. Hij vindt het wel gevaarlijk werk, want de putten zijn 15 meter diep. Hij heeft zich al eens bezeerd aan een buis die uit de grond kwam.

Ik ben al dikwijls meegegaan. Dan gaan we naar beneden in de sluis als het water weg is. Dat kan alleen als ze de sluis herstellen.

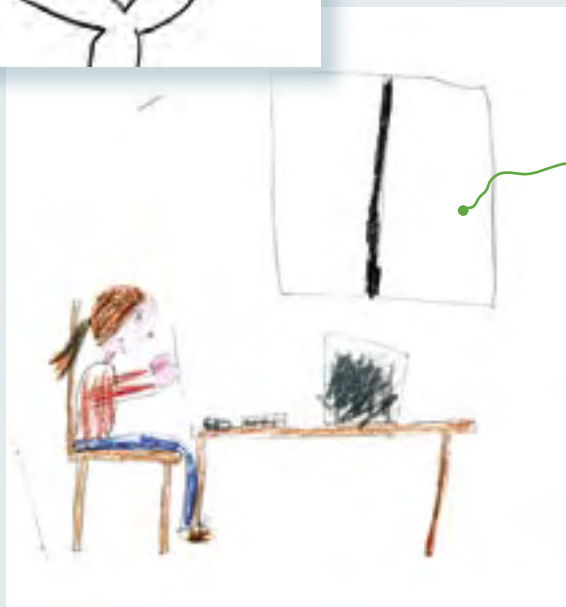
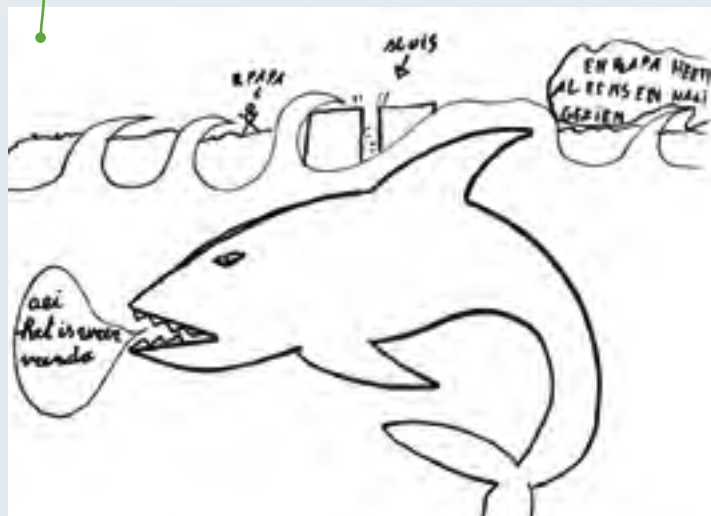
De papa van Wouter is technisch assistent bij de afdeling Waterbouwkunde van De Scheepvaart

Elvan (5)

Ik heb een slinger getekend op mama haar werk. Eigenlijk zijn er geen, maar ik heb er getekend, want ik vind dat mooi. Mama moet op haar computer kijken waar de prinses woont. Het telefoonnummer van de prinses staat op een briefje. Dat ligt in het kastje. Haar bureau is helemaal boven. Ik dans in de lift en dan kriebelt mijn buik.

De mama van Elvan is deskundige bij de afdeling Wegen en Verkeer Limburg van het Agentschap Infrastructuur.

Yasmina (10)

Mama doet iets met de kabinetten. Ze zei gisteren dat ze al vier kabinetten heeft gedaan. Soms praat ze veel over haar werk.

De mama van Yasmina is adjunct van de directeur bij de afdeling Kanselarij van het Departement Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid.

Lieve Dieudonné (55)

- Deskundige bij de het agentschap Wonen-Vlaanderen
- Werkt in Brussel
- Woont in Wolvertem
- Getrouwd, twee kinderen: Iris en Kristof
- Begon als secretaresse op het toenmalige Federale Ministerie van Openbare werken en werd in 1980 gedetacheerd naar het kabinet van toenmalig Vlaams CVP-staatssecretaris voor het Gezin en Welzijnszorg, Rika Steyaert. Werkte vervolgens op de kabinetten van Hugo Weckx en Brigitte Grouwels om in 1999 terug te keren naar de administratie.
- **Over zichzelf:** "Ik kom nog altijd graag werken. Ik heb met niemand problemen en als ik er heb, zal ik het ook zeggen."
- **Over Lieve:** "Zijn hart zit op de juiste plaats."

Lieven Vandenberghe (54)

- Administrateur-generaal Kind en Gezin
- Werkt in Brussel
- Woont in Kortrijk (West-Vlaanderen)
- Getrouwd, vijf kinderen: Bruno, Barthold, Hendrik, Geertrui en Astrid
- Begon als licentiaat in de rechten bij het Onthaalcomité voor Gastarbeiders van Brabant. Blandde al snel op het kabinet van toenmalig Vlaams CVP-staatssecretaris voor het Gezin en Welzijnszorg, Rika Steyaert. Staat sinds 1987 aan het hoofd van Kind en Gezin.
- **Over zichzelf:** "Ik ben een familieman en hecht veel belang aan mijn gezin en alles wat daarmee samenhangt."
- **Over Lieve:** "Ze is een uitstekende secretaresse: flexibel, dienstbaar, professioneel en respectvol."

“We moeten elkaar vooral graag zien”

“Het haar van Lieve is van een uitstekende kwaliteit en ik kan het weten. Ik heb het ooit een keer mogen kammen toen het nog zo lang was als dat van een hippie. Ik denk dat niemand anders behalve zijn vrouw dat ooit heeft mogen doen”, vertelt secretaresse Lieve Dieudonné over haar baas van 27 jaar geleden, Lieve Vandenberghe. Zijn haar heeft intussen wat aan kwaliteit ingeboet - “Het valt uit” - maar voor de rest is Lieve volgens Lieve dezelfde en even ‘eerlijk en rechtuit’ gebleven. Een gesprek tussen beste vrienden en collega’s over de speciale band tussen een secretaresse en haar baas, de warmte van werken tussen vrouwen en een Vlaamse overheid die zichzelf te veel in de kijker wil zetten en daarbij wel eens haar diensten vergeet.

Maarten De Gendt en Frank Willemse

Zeven jaar lang was Lieve Dieudonné op het toenmalige kabinet van Gezin en Welzijnszorg de trouwe traditionele secretaresse van Lieve Vandenberghe. Tot hij de splitsing van het Nationaal Werk voor Kinderwelzijn regelde en in 1987 werd gevraagd om als administrateur-generaal het nieuw opgerichte Kind en Gezin te leiden.

LIEVE: “Normaal neemt een baas zijn secretaresse mee als hij elders gaat werken. Dat bleek in dit geval niet te kunnen. Dat is hij me ook onmiddellijk komen zeggen toen hij beslist had te vertrekken. ‘Ik mocht dat echt niet verkeerd opnemen’, zei hij.”

LIEVEN: “Ik ben vergeten waarom het niet kon, maar weet nog goed dat ik haar graag had meegenomen. Achteraf gezien was het wel niet slecht om iemand van hier in huis te vragen. Die kende de gewoontes en zo toonde ik vertrouwen in de mensen die hier werkten. Ik heb trouwens nog altijd dezelfde secretaresse van toen. Net als Lieve een hele goede.”

Wat maakt van een secretaresse een goede secretaresse?

LIEVE: “De baas komt binnen. De baas wil een kop koffie. Ik zie onmiddellijk of hij wel of niet gestresseerd is. Ik weet of ik hem gerust moet laten en alleen de dringende za-

ken kan opsommen. Of ik voel dat hij ‘mijn gezaag’ aankan en dat ik hem kan zeggen dat hij die en die nog moet bellen omdat ze nu al vijf dagen na elkaar aan de lijn hangen. Ik weet wanneer er gelachen mag worden en wanneer niet. Kortom, de baas komt altijd op de eerste plaats.”

Dat klinkt heel dienend.

LIEVE: “Dat dienen hoort erbij. Maar je denkt natuurlijk ook mee.”

LIEVEN: “Een secretaresse moet ook haar verantwoordelijkheid kunnen nemen en ervoor zorgen dat je doet wat je alsmäär uitstelt. Die moet kunnen zeggen: ‘Niet terugbellen is ongeleefd.’ Uiteindelijk is zij degene die ze moet afpoeieren.”

Kunt u overtuigend liegen?

LIEVE: “Ja: ‘Hij zit in vergadering’, ‘Hij is net het kantoor uitgegaan maar hij zal zeker terugkomen en bellen’ ...”

LIEVEN: “Ze kent het hele arsenaal.” (lacht)

In hoeverre organiseert een secretaresse niet alleen het werk maar ook het leven van haar baas?

LIEVE: “We kennen veel geheimen van onze bazen, maar die ga ik u zeker niet vertellen. Ik moet discreet blijven. Ik kan u wel vertellen dat als Lieve zenuwachtig is, zijn rechterbeen op en neer begint te wippen. En dat het moet vooruitgaan bij hem. Zo heeft hij ooit - dat was nog in de tijd van de tikmachines - een brief die ik voor een ander aan het opmaken was, uit de machine getrokken zodat ik er een voor hem kon tikken.”

En dat liet u over u heen gaan?

LIEVE: “Waarom niet? Als je verder maar goed met elkaar overeenkomt.” →

“
Een secretaresse hoort bij haar chef op bureau. En als die vraagt wat langer te blijven, dan blijf je.”

Lieve

“

De Vlaamse overheid is belangrijk, maar de diensten van de Vlaamse overheid zijn belangrijker. Dat mag men niet uit het oog verliezen.”

Lieven

LIEVEN: “Op zo’n kabinet werk je zo intens met elkaar samen dat je veel van elkaar kunt verdragen en verlangen.”

LIEVE: “Een secretaresse hoort bij haar chef op bureau. En als die vraagt langer te blijven dan blijf je. Dat heb ik altijd - en nu nog steeds - zo aangevoeld. Ik ben iemand die blijft tot het werk klaar is. Jonge mensen niet hé. Die zijn niet meer zo flexibel. Het is vier uur, half vijf en die zijn weg. Ze moeten nog boodschappen doen, nog kinderen afhalen, nog fitnessen ... Misschien hebben ze wel gelijk, hoor. Maar ik ben zo niet.”

Als u zo flexibel was, hoe regelde u dat dan vroeger thuis? U had toch twee kinderen.

LIEVE: “Het was niet eenvoudig en toch ging het. Ook al omdat mijn man in het onderwijs stond en mijn moeder hielp.”

Lieven, hoe regelde en regelt u dat thuis als vader van vijf kinderen?

LIEVEN: “Ik heb natuurlijk een uitstekende echtgenote en gelukkig is er wat verschil in leeftijd tussen de kinderen; de oudste is 26, de jongste 10. Ik woon in Kortrijk en ben dus niet altijd beschikbaar voor mijn gezin als ik in Brussel ben. Maar dat betekent niet dat mijn werk altijd op de eerste plaats komt. Dat weten ze hier op Kind en Gezin en ik weet dat die regel geldt voor iedereen die hier werkt. Wij houden rekening met het feit dat onze mensen gezinnen hebben. We moeten wel, aangezien 95 procent van ons personeel vrouwelijk is, en aangezien

moeders - zeker in de eerste jaren als de kinderen klein zijn - nog steeds het grootste deel van de zorg op zich nemen.”

Wat maakt werken voor een organisatie met zo veel vrouwen anders?

LIEVEN: “Er hangt hier een vriendelijkere sfeer.”

LIEVE: “Vrouwen hebben meer aandacht voor de kleine dingetjes van elke dag.”

Wat bedoelt u? Dat ze zeggen: ‘Je ziet er goed uit vandaag. Heb je iets nieuw aan misschien?’

LIEVE: “Als de chef binnenkomt, zeg ik wel eens: ‘Mooi hemdje’. Dan voel ik eens aan dat stofje en zeg ik: ‘Goede kwaliteit is dat.’ Dat kun je natuurlijk alleen doen als het klikt met je chef.”

LIEVEN: “Vrouwen zijn attenter voor elkaar. Mannen vergeten veel dingen. Vooral menselijke dingen.”

Wordt er nog veel geroddeld over chefs en secretaresses? Dat ze meer dan alleen maar een professionele relatie hebben?

LIEVE: “Dat zal wel zo zijn, maar dat moet je je niet aantrekken.”

LIEVEN: “Uiteraard is het professionele het belangrijkste in een werkrelatie, maar dat belet niet dat je vol warmte en respect met elkaar kunt omgaan. Waarom mag een secretaresse niet persoonlijk zijn tegenover haar baas? Het zijn allebei mensen, hé. Daar is niks verkeerd aan.”

Is het niet vreemd dat een man aan het hoofd staat van zo’n vrouwelijke organisatie als Kind en Gezin?

LIEVEN: “Uiteraard kan een vrouw hier aan het hoofd staan, maar het is ook niet omdat er bij De Lijn vooral mannen werken dat daar een man de baas moet zijn. Het is niet relevant of het een man of vrouw is die aan het hoofd staat. Het is wel belangrijk dat er in directiecomités niet alleen mannen zitten. Of omgekeerd, bijna alleen vrouwen, zoals in onze vroegere raad van bestuur. We trekken nu eenmaal - dat is de realiteit - op alle vlakken veel meer vrouwen dan mannen aan. We hebben nu bijvoorbeeld een functie voor adoptieambtenaar openstaan en 80 procent van de sollicitanten zijn vrouwen.”

Kiest u bij gelijke kandidaten voor de man, zoals de logica van het Vlaamse emancipatiebeleid vereist als een organisatie overwegend vrouwelijk is?

LIEVEN: “Twee gelijkwaardige kandidaten bestaan volgens mij niet. Er is er altijd een de beste voor die functie. Ik vind het wel belangrijk dat men een totale emancipatie-politiek voert, maar men moet oog hebben voor de realiteit en niet alleen de cijfers willen laten kloppen.”

U bent uw loopbaan begonnen als juridisch adviseur bij het Onthaalcomité voor Gastarbeiders in 1976. Ziet u die mensen en hun kinderen dertig jaar later bij de Vlaamse overheid werken?

LIEVEN: “Wel bij Kind en Gezin. Wij hebben de grootste diversiteit binnen de Vlaamse overheid: 5 procent. We kampen echter met een tekort aan personen van allochtone afkomst op de markt voor verpleegkundigen. Ze beginnen gewoon niet aan die studies. In alle functies die te maken hebben met gezinsondersteunend werk, gaat het beter, omdat de vereiste diploma’s daarvoor lager zijn.”

Een groot deel van uw cliënte bestaat uit personen van allochtone afkomst. Zou u die niet makkelijker bereiken als u meer personen van allochtone afkomst in dienst had?

LIEVEN: “Ik ben er geweldig trots op dat we praktisch iedereen bereiken, ook mensen die voor veel andere organisaties verborgen blijven, zoals vluchtelingen. Maar het zou inderdaad nog beter kunnen.”

Werken er in het agentschap Vrouwen-Vlaanderen veel personen van allochtone afkomst?

LIEVE: “Ja, maar heel weinig. Ik zie er

echter wel heel veel. Ik werk in het Ferrarisegebouw in Brussel en om de hoek is het federale Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen. Elke dag staan daar vluchtelingen aan te schuiven bij de deur. Dat treft me en regelmatig zorg ik ervoor dat die mensen de broodjes krijgen die overblijven na recepties. Onlangs bleek dat de minderbedeelden na 17 uur geen sandwiches meer konden ontvangen, om administratieve redenen: er was geen afhaling mogelijk! Daar heb ik me wel aan geërgerd. Na mijn pensioen ga ik die mensen zeker helpen, als vrijwilliger.”

Denkt u al aan uw pensioen?

LIEVE: “Nee. Ik ga door tot mijn zestigste. Dan zal ik 41 jaar hebben gewerkt. Op negen maanden na altijd voor de overheid.”

Bent u bewust voor de overheid gaan werken of was het eerder toeval?

LIEVEN: “Ik heb altijd voor de overheid willen werken en wil dat blijven doen omdat je middenin de maatschappelijke discussie zit en het gevoel hebt dat je werkelijk iets realiseert.”

LIEVE: “Bij mij lag dat enigszins anders. Mijn schoonfamilie had ‘connecties’ op het ministerie. Via via ben ik daar toen beland.”

LIEVEN: “Toen kon het nog ‘via via’. Dat kun je je vandaag de dag nog moeilijk voorstellen.”

LIEVE: “Ik kwam daar bij een oudere secretaresse toe. Die was de krant aan het lezen en een sigaret aan het roken. ‘Kinneke, tik ne keer dat artikelje van de gazet over.’ Ik deed dat, ze bekeek het en zei: ‘Kinneke, dat gaat in orde komen.’”

LIEVEN: “Zoals ik zei: de tijden zijn veranderd. Als je daar het arsenaal van selectieprocedures van nu mee vergelijkt.”

U werkt in 2007 precies 20 jaar voor Kind en Gezin. Gaat u daar tot uw pensioen zitten?

Lieven: “Ten tijde van de discussies over Beter Bestuurlijk Beleid (BBB) heb ik zeker overwogen - meer dan dat zelfs - iets anders te gaan doen. Ik wilde echter niet als een pop ergens geplaatst worden. Dus heb ik hier een nieuw mandaat van zes jaar opgenomen.”

Is de BBB-reorganisatie een goede zaak geweest voor Kind en Gezin?

Lieven: “De Vlaamse overheid wil zich profileren als Vlaamse overheid. Als een groot geheel. Dat is belangrijk. Maar nog belangrijker zijn de diensten die de overheid verleent. Die moeten even zwaar gepro-

“**De minderbedeelden op straat mogen na 17 uur niet langer onze overgebleven sandwiches ontvangen, om administratieve redenen! Aan zoiets kan ik me ergeren.”**

Lieve

moot worden als de overheid zelf. Want de overheid koop je niet, de diensten van de overheid wel.”

Je moet niet alleen je merk in de verf zetten maar ook je producten?

Lieven: “Ja, en er is een trend om het merk voorrang te geven op de producten. Dat heeft tot gevolg dat onze partners op het terrein ons te veel gaan beschouwen als overheid in plaats van als een organisatie op zich. De afstand wordt plots groter. Wij hebben ook het gevoel dat we bedreigd worden in ons eigen dienstaanbod. Ga maar eens als ‘Vlaamse overheid’ op huisbezoek bij gezinnen van illegalen. De deur zal dicht blijven. Niet als je dat doet onder de naam Kind en Gezin. Over de samenwerking met bijvoorbeeld de Vlaamse Infolijn zijn we dan weer wel heel tevreden. Dat wordt schitterend aangepakt. We maken deel uit van dat instrument van de Vlaamse overheid, maar behouden met ons eigen telefoonnummer toch onze identiteit bij de klant.”

Vinden jullie dat jullie genoeg verdienen?

LIEVE: “Mijn nichtje van 33 - die hetzelfde soort werk doet als ik - verdient in de privé evenveel als ik in mijn fin de carrière: rond de 1800 euro netto. Ik heb financieel wel niets tekort, maar ergens wringt het toch.”

LIEVEN: “Bij de beloning moet je heel het plaatje bekijken: pensioen, werkzekerheid, flexibiliteit ... Bovendien moet je rekening houden met wat de bevolking aanvaardbaar

acht. Dat laatste is vooral belangrijk als het gaat over wat topambtenaren verdienen.”

Die vinden dat ze te weinig krijgen. U ook?

LIEVEN: “Ik ga niet beter of meer werken als ik morgen meer betaald krijg. Ik vind wel dat de Vlaamse Regering duidelijk moet maken dat ze haar topambtenaren evenveel naar waarde schat als andere overheden. Dat vertaalt zich ook in beloning.”

Hoeveel verdient u nu?

LIEVEN: “4000 euro netto. Ik heb ook een aantal bestuursmandaten, maar die zijn allemaal onbezoldigd.”

Hebben jullie nog goede voornemens voor het nieuwe jaar?

LIEVE: “Ik heb een uitnodiging gekregen om naar de borstkankerscreening te gaan. Ik heb me daar jarenlang niet mee beziggehouden. Nu ga ik dat wel doen.”

LIEVEN: “Het belangrijkste in een organisatie is dat mensen volwaardig kunnen functioneren en al hun kwaliteiten tot uiting kunnen laten komen. Je moet soms hard zijn en mensen afrekenen op hun prestaties, maar je moet ze vooral graag zien. Dat wil ik blijven doen.”

Zien ze u ook graag?

Lieven: “Ik denk het wel en het doet deugd als ze dat laten blijken.”

Terug van weggeweest

Na 120 jaar afwezigheid is het veenmelkviooltje weer in Vlaanderen. Enkele onderzoekers van het Agentschap voor Natuur en Bos ontdekten het vorig jaar in het natuurreserveaat De Meetkerkse Moeren. Tijdens een vegetatieopname vonden ze in een stukje geplagde grond de *Viola persicifolia* var. *Persicifolia*. Door grond te plaggen of de bovenste grondlagen weg te schrapen, kunnen oude zaadjes die dieper in de bodem zitten aan de oppervlakte komen. De laatste keer dat het veenmelkviooltje in Vlaanderen werd waargenomen, was tussen 1875 en 1879. Het veenmelkviooltje groeit in venige zandgrond met sterk wisselende waterstanden en bloeit van mei tot juli.

Foto: Regine Van Allemeersch (Agentschap voor Natuur en Bos)

“Mijn favoriete trui

Op 16 februari kunt u het best een dikke, warme, wollen trui aantrekken. Dan gaat de verwarming in verschillende gebouwen van de Vlaamse overheid immers een graadje lager. En nee, dat is niet om u te pesten. U zult er zelfs nauwelijks iets van merken. Toch gaat door die actie een paar honderd ton minder broeikasgas de lucht in. Reden te meer waarom deze collega's maar al te graag in hun favoriete trui poseren.

Annelies Vermandel

Foto van links naar rechts:

Aïda Sebsibe (26) medewerker area Verre Markten bij Toerisme Vlaanderen

“Ik kreeg deze trui van mijn (nu) ex-schoonmoeder, ondertussen al vijf jaar geleden. Maar ik draag hem nog altijd met veel plezier!”

Ine Van den Stock (29) regionaal prospector Productontwikkeling bij Toerisme Vlaanderen

“Mijn trui is zacht, vrolijk én lekker warm! Ideaal dus.”

Pascale Pinsart (46) coördinator area Verre Markten bij Toerisme Vlaanderen

“Deze trui houdt mijn rug altijd warm. Wat deze trui speciaal maakt? De persoon die mij hem heeft gegeven. Hij weet wel wie ik bedoel ...”

Het Kyoto-protocol verplicht alle industrielanden om de uitstoot van broeikasgassen in de periode van 2008 tot 2012 gemiddeld met 5% te verminderen ten opzichte van 1990. Voor België is de doelstelling een daling van de CO₂-uitstoot met 7,5% ten opzichte van 1990. Op 16 februari 2005 is het protocol officieel in werking getreden.

Voor het derde jaar op rij wordt op die symbolische datum actie gevoerd rond rationeel energieverbruik. In 2005 organiseerde de cel Milieuzorg Op School (MOS) van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie de eerste Dikke-truiendag. In 2006 draaiden de deelnemende scholen hun verwarming gemiddeld drie graden lager. Initiatiefnemer MOS berekende dat er zo 156 ton minder broeikasgas de lucht werd ingeblazen. Dat komt overeen met een wagen die 830 000 km aflegt, of 20 maal rond de evenaar rijdt. Reden genoeg dus voor de overheid en voor bedrijven om dit jaar mee op de kar te springen.

“Het accent van de actie ligt op sensibilisatie: overheden en bedrijven worden uitgenodigd om via kleine inspanningen én zonder comfortverlies aan energiebesparing te doen”, zegt Bart De Schutter, coördinator Dikke-truiendag. In 2007 gaat de Dikke-truiendag dus verder dan de verwarming een graadje lager draaien. De Schutter: “Het dagelijks werken in kantoren vraagt om een hoop energie, met een bijbehorend aandeel broeikasgasemissies. Denk maar aan verlichting, ICT-apparatuur, airconditioning, warmwaterproductie, liften, keukenapparaten, ...” Op www.dikke-truiendag.lne.be worden een reeks acties toegelicht die het energieverbruik moeten verlagen tijdens onze dagelijkse kantooractiviteiten. Met 42 000 ambtenaren zijn wij een van de grootste organisaties van Vlaanderen. Erkan dus heel wat gebeuren.

kan open en dicht”

Kevin Polfliet (29), communicatieverantwoordelijke bij Waterwegen en Zeekanaal, afdeling Zeekanaal

“Waarom dit mijn lievelingstui is? Heel simpel, hij kan open en dicht.”

Anne Martens (26) medewerker area Buurlanden bij Toerisme Vlaanderen

“Toen ik twee jaar geleden voor mijn vorige job in Palma de Mallorca was, heb ik deze trui gekocht. Ik kan hem gezellig oprullen in mijn nek, wat hem meteen mijn favoriete trui maakt.”

Ivan Lusyne (44) preventieadviseur bij de Gemeenschappelijke Dienst Preventie en Bescherming van het Departement Bestuurszaken

“Deze fleece is niet zomaar mijn favoriete trui. Als preventieadviseur ben ik dagelijks bezig met milieubewustzijn. Met mijn trui draag ik bij tot de recyclage van petflessen. En een wollen trui prikt!”

Esther Van Laerhoven (36) medewerker in het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie

“Deze trui draag ik omdat ik hem pas gekocht heb. Maar mijn favoriete trui is een witte met blauwe sterretjes. Ook thuis kleed ik me liever warm dan dat ik de verwarming hoger zet. Ik hoop dat ze in onze nieuwe kantoren in het Ellipsgebouw zeker rekening houden met milieubewuste verwarming.”

Marijke Vrijders (34) communicatieadviseur bij de Diensten voor het Algemeen Regeringsbeleid

“Deze trui heb ik op de Ierse Aran-eilanden gekocht. Elke vissersfamilie heeft een eigen kabeljesspatroon. Als er een schip aanspoelt, kunnen ze de lijken aan de hand van de trui identificeren. Beetje luguber hé.”

Roos Mattheeuws (52) managementassistent bij De Lijn

“Dit is absoluut mijn favoriete trui. Ik kan er iets onder dragen, of net niet, en dat is nodig want ik heb het hier vaak te warm. De verwarming in onze nieuwe kantoren wordt geregeld door één centraal systeem. Voor mijn part mag de verwarming wel vaker een graadje lager!”

Jan De Greve (31) medewerker area Verre Markten bij Toerisme Vlaanderen

“Dit is mijn lievelingstui. Ik heb hem gekocht toen ik voor het eerst op wintersportvakantie ging. Ik heb hem dus al vier jaar.”

Doe meer

Wilt u weten welke acties er in uw departement of agentschap worden georganiseerd, hou dan volgende site in de gaten: www.dikke-truiendag.lne.be. Voor vragen kunt u terecht bij Nathalie Van Trier: 02 553 82 29 of e-mail: nathalie.vantrier@lne.vlaanderen.be. En surf zeker ook eens naar www.energiesparen.be!

“Mijnheer de minister, wij verzoeken u”

Vlamingen zijn kampioen in het ondertekenen van petitities. Dat blijkt uit het onderzoek Vlaamse Regionale Indicatoren 2006. Ruim 66 procent van de Vlamingen ondertekende er al eens een. Daarmee komen we, na Zweden en het Verenigd Koninkrijk, op de derde plaats. 13 vroeg onze eigen ministers hoeveel petitities ze ontvingen en wat ze ermee doen. Raar maar waar, de meeste Vlaamse ministers bleken er niet erg veel te hebben ontvangen tijdens deze legislatuur.

Karen Vanden Auweele

Elke burger heeft het recht ministers - en het Vlaams Parlement - te verzoeken om een concreet voorstel te bespreken om het beleid of een decreet te wijzigen (zie kader). Al onze ministers ontvangen dan ook bijna dagelijks individuele verzoeken en vragen.

Bij een vijftal ministers werden enkele verzoeken deze legislatuur kracht bijgezet door een bonte verzameling handtekeningen, variërend van enkele tientallen tot duizenden.

Voor al onze kinderen, het milieu en mobiliteit blijken ons te motiveren in ondertekenactie te schieten. Verzoekschriften gaan dan ook dikwijls over milieuvergunningen en -bescherming: bij heel wat mensen ligt geurhinder van afval- en mestverwerkingsbedrijven in hun buurt gevoelig. Hetzelfde geldt voor lawaaihinder van bijvoorbeeld de luchthaven van Zaventem of motorsportterreinen. Kinderen zijn voor veel mensen ook een reden om in de pen te kruipen. Zo was er een petitie van ouders van kinderen met autisme die bedenkingen hadden bij een plan om het onderwijs voor die kinderen te hervormen. Een andere petitie pleitte dan weer voor meer middelen voor het persoonlijk assistentiebudget voor personen met een handicap.

Soms doen indieners van petitities meer dan gewoon een bundel papieren droppen op het kabinet: zo bouwden de organisatoren van een actie rond het recht op betaalbaar wonen op het Martelaarsplein een muur met de verzamelde handtekeningen.

Uw petitierecht

Een petitie of verzoekschrift is een brief aan een minister of aan het Vlaams Parlement met een verzoek van een burger of belangenvereniging. Het recht om verzoekschriften in te dienen heet petitierecht. Het is een rechtstreekse vorm van democratie waarmee u een onderwerp op de politieke agenda kunt plaatsen. Iedereen kan het parlement en ministers verzoeken om een concreet voorstel te bespreken om het beleid of een decreet te wijzigen.

Onze ministers ontvangen bijna elke dag mails en brieven met de vraag om bepaalde maatregelen te nemen of te laten. Soms zijn bij die vragen een bundel handtekeningen gevoegd. Dat is dan een petitie. Ministers beantwoorden die naar eigen goeddunken en zijn niet aan formele regels gebonden.

Bij het Vlaams Parlement ligt dat anders. Verzoekschriften moeten aan bepaalde voorwaarden voldoen en het parlement is verplicht om op zijn minst kennis te nemen van het verzoekschrift.

U vindt meer informatie over de vormvoorwaarden en de procedure op de website van het Vlaams Parlement.

 www.vlaamsparlement.be > Info > De burger en het Parlement > Verzoekschriften

Invloed?

Als het verzoek ernstig is en ze menen dat er een draagvlak voor is, zijn de ministers soms bereid in te gaan op het verzoek. Vaak ligt een verzoek ook in het verlengde van maatregelen waar een minister al mee bezig is.

Dankzij een petitie van de organisatie Welzijnzorg kwamen er zo maatregelen om te voorkomen dat bij mensen zonder meer de elektriciteits- of aardgastoevoer wordt afgesloten als ze hun factuur niet kunnen betalen. Ook ging het minimumvermogen voor mensen die hun rekening niet kunnen betalen, van de huidige 6 ampère omhoog naar 8 ampère voor gezinnen zonder kinderen en naar 12 ampère voor gezinnen met kinderen.

Ook de nieuwe tramlijn 5 tussen Deurne en Linkeroever in Antwerpen kwam er dankzij een verzoek. In dit geval van de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers (BTTB), die

optreedt als spreekbuis van de gebruikers van het openbaar vervoer. De organisatie diende ook een verzoekschrift in voor een verbod op raamreclame op bussen. Raamreclame is storend volgens de BTTB omdat die verhindert dat busreizigers door het raampje naar buiten kunnen kijken.

Resultaat?

Het verzoek een nieuwe tramlijn in Antwerpen te openen, kwam er net voor de start van de werkzaamheden aan de Antwerpse ring. Antwerps BTTB-vrijwilliger Erik Heylen (52 jaar): "Die werkzaamheden gingen heel wat file-ellende veroorzaken. Dus stelden we een antifiletramplan op om het hart van de stad toch vlot bereikbaar te houden voor mensen van de rand van Antwerpen. Tramlijn 5, die van Deurne via het stadscentrum naar Linkeroever en terug zou rijden, was een van de voorstellen in dat plan."

Voor ze een verzoekschrift indiende, onderzocht de organisatie zelf of zo'n extra lijn wel echt nodig was. Het onderzoek bleek het vermoeden te bevestigen: de bestaande tramlijn 12, die een deel van dat traject aflegt, deed er heel lang over en de trams zaten altijd overvol.

Erik Heylen: "Vlaams minister van Mobiliteit Kathleen Van Brempt en Vervoermaatschappij De Lijn namen ons verzoekschrift ernstig en begonnen in overleg met ons met de plannen voor de aanleg van de nieuwe tramlijn die grotendeels onder de grond loopt. Groot voordeel was dat bestaande bedingen van de premetro konden worden gebruikt zodat de investeringen beperkt bleven. Twee jaar later was alles rond: op 4 maart 2006 reed de eerste tram 5 tussen Deurne en Linkeroever via het stadscentrum."

Mooi gebaar

Nog een opmerkelijk resultaat is de erkenning van de Vlaamse gebarentaal. Die kwam er na een verzoekschrift dat werd ingediend met ruim 71 000 handtekeningen. In april 2006 werd het voorstel van decreet over de erkenning van de Vlaamse gebarentaal goedgekeurd en afgekondigd in het Staatsblad, met een laatste handtekening van de ministers Yves Leterme en Bert Anciaux.

Wordt u al geholpen?

Een loket, het lijkt in deze tijden van informatisering en digitalisering voorbijgestreefd. Toch staan medewerkers van veel departementen en agentschappen van de Vlaamse overheid graag oog in oog met de burger. Weet u waar deze loketten staan en waarvoor u er terecht kunt?

Petra Goovaerts

337

165 517 baby's en peuters kregen ze in 2005 over de vloer in de consultatiebureaus van Kind en Gezin. Dat is goed voor 517 117 consultaties per jaar. Een hele klus dus voor de artsen, verpleegkundigen en vrijwilligers in de 337 consultatiebureaus.

500

"Kan ik de kwaliteit van mijn putwater gratis laten testen?" "Wat kan ik zelf doen om hoge ozonconcentraties te voorkomen?" De collega's van het Infoloket van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) wijzen gemiddeld 500 vraagstellers per maand de weg in het milieulandschap. Het beantwoorden van vragen over water en lucht is hun specialiteit.

650 000

324 jobcomputers (beter bekend als de vroegere Wis-computers) heeft de VDAB ter beschikking staan voor iedereen die op zoek is naar een job. In tal van trainings- en opleidingscentra van de VDAB, gemeentehuizen, bibliotheken, stations, grootwarenhuizen, ja zelfs de gevangenis van Leuven vindt u die computers. Iedere maand wordt op de computers meer dan 650 000 keer naar een job gezocht.

40 000

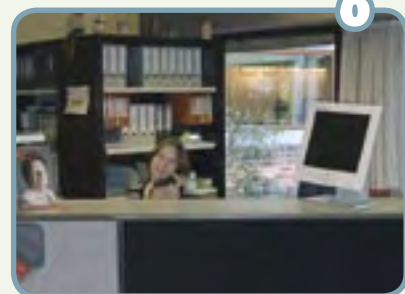
Abdel Ouass is een van de baliemedewerkers in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten in Antwerpen (KMSKA). Jaarlijks ontvangt het KMSKA zo'n 100 000 tot 150 000 bezoekers uit binnen- en buitenland. Voor de tentoonstelling Homo Faber, waarbij Jan Fabre recente creaties plaatste in de museumcollectie, verkochten Abdel en zijn collega's 40 000 kaartjes. Dit jaar is het uitkijken naar 'Vlaamse primitieven, de mooiste tweeluiken'.

5

Flanders Investment & Trade (FIT), het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, ondersteunt Vlaamse bedrijven die in het buitenland willen ondernemen en helpt buitenlandse bedrijven bij het opzetten of uitbreiden van een vestiging in Vlaanderen. De 5 provinciale kantoren van FIT helpen jaarlijks honderden bedrijven die met exporteren willen starten. In 2005 behandelden ze zo'n 7000 vragen van Vlaamse bedrijven.

6

De 6 gemeenschapscentra van vzw 'de Rand' die gevestigd zijn in de Vlaamse rand rond Brussel, bieden een brede waaier van activiteiten en diensten aan, niet alleen voor de plaatselijke bevolking en verenigingen maar ook voor de talrijke internationale en anderstalige inwoners van de rand. Aan het onthaal van de Bosuil in Jezus-Eik krijgen ze per jaar 5000 bezoekers over de vloer met allerhande vragen.

5

Met 5 zijn ze ondertussen, de vrijetijdsloketten van Toerisme Vlaanderen waar u als toerist én stadsbewoner terecht kunt voor alle informatie over cultuur en toerisme. U vindt zo'n In&Uit in Brugge, Mechelen, Leuven, Oostende en Hasselt.

155

155 publicaties, 5 lespakketten, 4 spellendozen en 1 video. Dat alles kunt u kopen in de infoshop van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) in Mechelen. Een schat aan informatie dus, die bijdraagt aan de doelstelling van OVAM: minder afval produceren en de bodem opnieuw proper krijgen.

21

In de 21 ontvangstkantoren van Waterwegen en Zeekanaal nv betalen professionele schippers scheepvaartrechten en kunnen schippers van pleziervaartuigen watervignetten kopen. Ze kunnen er ook terecht voor informatie over reisroutes en werken aan waterwegen. Ook klachten worden er genoteerd.

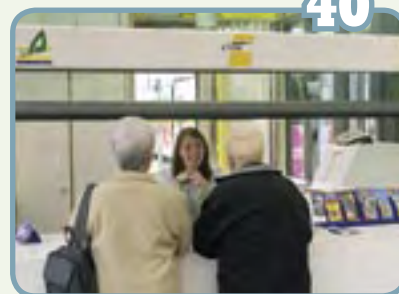
39

Nog tot eind februari kunt u in de Brusselse infoshop van het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) terecht voor informatie. Vanaf maart is VLAM te vinden op zijn nieuwe locatie in het Ellipsgebouw in Brussel. De balie van de infoshop verhuist alvast niet mee. De receptenfolders, kookboeken, affiches en 39 brochures zullen voortaan alleen nog via de website van VLAM besteld of gekocht kunnen worden. Of: hoe een infoloket digitaal wordt.

11 000

11 000 stalen van planten, grond of water heeft het Diagnosecentrum voor Planten van het Instituut voor Landbouw en Visserijonderzoek (ILVO) in 2005 onderzocht. Het Diagnosecentrum heeft telers, voorlichters, particulieren, praktijkcentra en de overheid als klanten. Voor u met uw zieke sanseveria richting ILVO trekt: zo'n analyse door een specialist kost al gauw 60 tot 90 euro!

40

Jaarlijks maken zo'n 12 miljoen mensen een ritje met de Kusttram en om al die reizigers op hun wenken te bedienen, opent De Lijn tijdens de zomervakantie 40 Lijnwinkels. Vervoerbewijzen kopen en reisklaar maken, informatie verzamelen over De Lijn en de Kusttramactie, het kan allemaal in de Lijnwinkel. Zelfs tijdens het laagseizoen blijven 7 Lijnwinkels permanent open. 40 medewerkers van De Lijn staan paraat in de Lijnwinkels.

De Vlaamse Infolijn heeft een nieuw nummer: 1700. Met dat verkort - en makkelijk te onthouden - nummer moet de infolijn nog toegankelijker worden dan voordien en nog meer vragen kunnen beantwoorden van de burger. In 2005 belden meer dan een miljoen mensen naar een van de dertien informatielijnen met een eigen nummer. 90,27% van de contacten hebben betrekking op de werking en de dienstverlening van de Vlaamse overheid. Er komen ook heel merkwaardige vragen binnen. Ook die krijgen binnen de 48 uur een antwoord. Een bloemlezing.

Godfried Knipscheer

Bel
1700

Top 13 vragen

1. Hoe kan ik een studietoelage aanvragen?
2. Hoe kom ik in aanmerking voor een subsidie voor energiebesparende maatregelen in mijn huis?
3. Wat kan ik doen en hoe werk ik met opleidingscheques voor bedrijven?
4. Wat kan ik doen en hoe werk ik met adviescheques voor bedrijven?
5. Hoe kan ik een dienst van de Vlaamse overheid bereiken?
6. Wat is het telefoonnummer van mijn gemeente?
7. Ik wil graag een publicatie bestellen.
8. Hoe kan ik ondersteuning en premies krijgen voor wonen?
9. Zijn er verbeteringspremies voor een verbouwing aan mijn woning?
10. Hoe werkt het: schenkingsrechten, registratierechten, onroerende voorheffing?
11. Hoe laat kan ik de bus nemen en hoe kom ik het beste op mijn bestemming? (De Lijn)
12. Hebt u adressen van kinderopvang en kunt u meer vertellen over de kosten daarvan? (Kind en Gezin)
13. Kan ik een vraag stellen over het aanslagbiljet onroerende voorheffing? (Vlaamse Belastinglijn)

"Binnenkort ook sms'en?"

Sinds kort is er een nieuw nummer voor alle informatie over de Vlaamse overheid: 1700. Het Contactpunt Vlaamse Infolijn - de organisatie achter 1700 - hoopt dat dit korte nummer net zo gemakkelijk te onthouden zal zijn als andere korte nummers, zoals dat van de inlichtingendienst (1207). Wini Condic Begov, communicatieverantwoordelijke: "Wij zijn de eerste overheidsdienst met een verkort nummer. En dat is niet alleen een Vlaamse primeur, maar zelfs een Belgische."

1700 is er niet alleen voor mensen met een zwak geheugen. Wini: "We onderzoeken momenteel hoe we sms kunnen gebruiken in onze dienstverlening. Het oude, negencijferige nummer kon voor zo'n dienst niet gebruikt worden. Met 1700 zou dat wel gaan. Als we dan met sms van start gaan, hoeven we maar één nummer te communiceren."

Een grote reclamecampagne moet het nieuwe nummer bekendmaken. Zodat iedereen in Vlaanderen weet waar hij met zijn vragen terecht kan.

Communicatieverantwoordelijke Wini Condic Begov: "We zijn de eerste overheidsdienst met een verkort nummer"

- "Ik wil een aap naar Nederland exporteren. Welke vergunning heb ik dan nodig?"
- "Als ik op tv naar de zonsverduistering kijk, moet ik dan ook zo'n brilletje op?"
 - "Mijn borsten zijn ontploft! De chirurg geeft de schuld aan de Franse leverancier van onderdelen, en die schuift het weer af op de chirurg. Ondertussen is er al een jaar lang geen dienst naverkoop en ben ik bang dat er siliconen in mijn bloed zijn terechtgekomen. Wat moet ik doen?"
- "Ik heb mijn vrouw vermoord. Krijgen mijn kinderen nu een studietoelage voor wezen?"
 - "Wat gaat er bij de overgang naar 2000 met mijn hond gebeuren?"
 - "Ik wil nucleair materiaal leveren aan Israël en ik heb in de krant gelezen dat dat niet mag. Welke documenten heb ik nodig om toch te kunnen leveren?"
- "Goeiedag, ik bel uit naam van een Turkse mevrouw die hier in België een operatie heeft ondergaan. Haar voet is afgezet. Nu wil zij terug naar huis en zij wil haar voet meenemen. Waar kan ik de nodige documenten bekomen en de reglementering daarover opvragen?"
- "Hallo? Zeg, ik heb hier een kapotte zetel ..."
 - "Ja?"
 - "Ja en ik heb hier ook secondelijm ..."
 - "Euh, ja?"
 - "Awel ja, denkt u dat ik mijn zetel zou kunnen repareren met die lijm?"
- "Ik heb bij de slager bij een prijsvraag mijn gewicht in vlees gewonnen. Mijn buurvrouw ook, maar die weegt twintig kilo meer dan ik. Hoe kan ik wat aan die discriminatie doen?"

Cijfers over het jaar 2005

(van alle lijnen in beheer):

Totaal oproepen 2005	1 024 241
Gemiddeld aantal oproepen per dag	3927
Aantal voorlichters (voltijdse equivalenten)	81,8
Oproepen per voorlichter per dag	35
Gemiddelde gespreksduur	179 seconden
Oproepen direct beantwoord	88,23%
Meeste oproepen in	september en oktober 2005
Meeste vragen komen uit	provincie Antwerpen (28,14%)
Minste vragen komen uit	provincie Limburg (11,33%)
Verdeling telefonische oproepen	De LijnInfo (49,56%) Vlaamse Infolijn (16,94%) Vlaamse Belastinglijn (14,58%) Kind en Gezin (6,22%) Dossierlijn Studietoelagen (5,58%) Overige 8 lijnen (7%)

Bron: Jaarverslag 2005 Contactpunt Vlaamse Infolijn, te vinden op www.vlaanderen.be/infolijn.

Alles in één

De Vlaamse Infolijn is meer dan alleen de Infolijn! Het callcenter beheert nog een aantal belangrijke informatietelefoons:

- De LijnInfo
- Dossierlijn Studietoelagen
- Kind en Gezinlijn
- Vlaamse Belastinglijn
- Aanmoedigingspremies
- BIS-infolijn
- Taaltelefoon
- Vlaamse Zorgkas
- Vlaams Zorgfonds
- VREG-infolijn
- Wonen in Brussel

Meer info: www.vlaanderen.be/infolijn. Interesse om de diensten van de Vlaamse Infolijn voor uw eigen entiteit te gebruiken? Mail dan naar infolijn@vlaanderen.be.

Een dag uit het leven van Bernard De Cooman

"Slaap maar op

"Dit schip stuurt zo goed dat ik er mijn naam mee in het water kan schrijven." Kanaalloods Bernard De Cooman (50) is vol lof over het autoschip de Tor Magnolia dat hij die dinsdagochtend via het kanaal Gent-Terneuzen naar Vlissingen loodst. Maar als we door een defecte automatische piloot uit koers worden geslagen op de gevaarlijke Westerschelde, moet Bernard een beroep doen op al zijn stuurkunde om een aanvaring met een olietanker te vermijden. Dat had zelfs hij, de doorgewinterde loods, nog nooit meegemaakt.

Dirk Gryp

Profiel loods

Diploma: licentiaat nautische wetenschappen
+ brevet van kapitein ter lange omvaart
+ bijkomende opleiding tot kanaalloods

Loon: 2500 euro netto per maand,
plus een premie per schip

Werkuren: 6 werkdagen
(permanent van dienst) + 5 rustdagen

"Ik heb geen loods nodig", zei een kapitein ooit spottend tegen loods Bernard De Cooman. "De kans is klein dat ik op een kanaal verdwaal." Maar hij trok bange ogen toen hij de smalle brug- en sluisopeningen op het kanaal Gent-Terneuzen zag. "Sommige zeeschepen hebben maar anderhalve meter speling aan het sluizencomplex van Terneuzen. Een collega maakte ooit mee dat een kapitein het roer plots omgooide en volle kracht achteruit ging varen. Dan is zelfs de beste kanaalloods verloren. Een zeereus die zich in de kade boort, dat wil je niet meemaken", getuigt Bernard.

Het beloodsen van schepen op een kanaal vergt heel wat psychologisch inzicht en goede menselijke communicatie. "Je moet diplomatisch zijn, maar ook overredingskracht bezitten om een kapitein te laten doen wat jij zegt." De meeste kapiteins volgen zijn bevelen zonder aarzelen op. Of liever zijn adviezen, want de kapitein blijft de eindverantwoordelijke.

Ervaren zeeman

Om 8 uur had loodsdienstregelaar Etienne De Backer (54) onze loods Bernard 'gepord' (opgeroepen) en 'afgemaakt' (toegewezen) aan de Tor Magnolia aan het Mercatordok in Gent. Etienne verzorgt samen met zes collega's gedurende de hele week dag en nacht de permanentie. Hij moet rekening houden met de verdeling tussen Vlaamse (72,5%) en Nederlandse (27,5%) loodsen, en met de beurtrol en de ervaring van de loods.

Bernard is gepord en afgemaakt.

Bernard is een ervaren zeeman die twaalf jaar een verantwoordelijke functie uitoefende op de brug van zeeschepen. Hij moest één jaar een aanvullende opleiding volgen voor hij in 1990 kanaalloods kon worden bij de DAB Loodswezen in Gent. Hij leerde

Afspreken met het tegenliggend verkeer

Zeeschepen vanaf 80 meter en alle schepen met gevaarlijke stoffen zijn verplicht een loods aan boord te nemen. Dat geldt eveneens voor dit indrukwekkende roro-ship met zijn lengte van tweehonderd meter.

Oppassen met wind

“Elke af- of opvaart is anders”, vertelt Bernard. “Niet alleen zijn er het wisselende scheepvaartverkeer, de waterstanden en het weer, je moet bovendien rekening houden met de eigenaardigheden van het schip. Hoewel de Magnolia zwaar geladen is met zijn 174 auto's, 170 opleggers en 40 containers met assemblageonderdelen, is de diepgang heel beperkt, namelijk 7,35 meter. Het schip vaart licht op het water en daar

Wie denkt dat het een mooie rechte lijn is, weet beter als hij op de vijftieng meter hoge scheepsbrug van de Magnolia staat. Het water ligt als een zilveren slinger op het Zeeuws-Vlaamse landschap. Ogenscheinlijk is het kanaal breed, 150 tot 200 meter, maar de werkelijke vaarbreedte voor grote zeeschepen ligt tussen 62 en 68 meter. Niet breed genoeg om andere grote schepen te kruisen. Dat kan maar op twee punten: in de buurt van Sidmar en in Terneuzen.

“Je moet tijdig afspreken waar je gaat kruisen. Je kunt niet zomaar stoppen of het schip wordt stuurloos. Ook vlug even versnellen kan niet. Er gelden snelheidsbeperkingen omdat zeeschepen behoorlijk wat zuiging veroorzaken. Anders trek je gegarandeerd alles mee wat aan de kant ligt, van aangemeerde schepen tot haveninstallaties.”

De reis verloopt vlot. Al is het altijd spannend of een brug op tijd opengaat. Geen problemen bij de passage van de brug van Zelzate (10.45 uur), net voor de Nederlandse grens. Plots is het landschap veranderd. Vaar je in Vlaanderen constant tussen de industrie, dan straalt het open en vlakke Zeeuws-Vlaanderen rust uit.

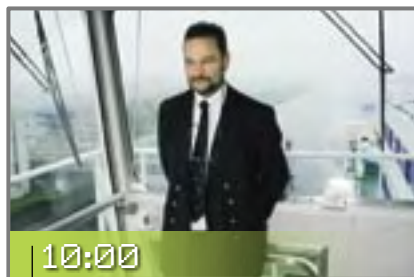
Ongeval op brug

De brug van Sas van Gent is gestremd door een ongeval als we daar om 11 uur

beide oren, kapitein”

manoeuvreren op het kanaal en moest alle Belgische én Nederlandse scheepsreglementen van buiten kennen. In twaalf jaar is Bernard opgeklommen tot 'superloods'. Dat betekent dat hij schepen van elke tonnenmaat mag loodsen.

Grote schepen varen niet noodzakelijk moeilijker. “Je moet natuurlijk rekening houden met de afmetingen, maar ze manoeuvreren heel goed. Dit schip heeft alle moderne apparatuur aan boord die er te krijgen is”, zegt Bernard terwijl we die dinsdag om 10 uur aan boord klimmen van de Tor Magnolia, het nieuwe vrachtschip van DFDS Tor Line.

Op de brug van de Tor Magnolia.

moet je mee oppassen als er veel wind is.”

Dat valt vandaag zeer goed mee. Er is wel wat mist, maar zolang de zichtbaarheid niet minder dan honderd meter is, zijn er geen problemen. “Elke situatie juist inschatten, dat is de helft van mijn werk. De andere helft bestaat uit varen, manoeuvreren, aan- en afmeren.”

De kapitein meert nu uitzonderlijk zelf af. Schepen van een lengte als de Tor Magnolia zijn verplicht een beroep te doen op sleepboten voor dat manoeuvre, maar de Zweed heeft ontheffing. Vanaf de zijkant van de scheepsbrug, aan de kadekant, zie ik waarom. De Tor Magnolia glijdt evenwijdig aan de kade rustig het Mercatordok uit. “Dat komt dankzij een schroef aan de achter- én voorzijde, een hek- en een boegschroef. Heel handig bij het af- en ontmeren”, verklaart Bernard terwijl zijn ogen voortdurend over het water schieten. Als loods moet je altijd alert blijven.

Bocht en smal

Dat is nodig op het kanaal Gent-Terneuzen.

aankomen. Bernard profiteert ervan om de ontwikkeling van het kanaal uit de doeken te doen. De loods wijst het oude en smalle trekkerskanaal aan. Schepen werden er vanaf de wal door getrokken. Naast het trekkerskanaal strekt zich nog een stukje van het eerste zeekanaal uit.

Een snelle hap zonder de brug te verlaten

Om 11.30 uur passeren we uiteindelijk de brug van Sas van Gent. Bernard oriënteert zich om in te varen op de 'lichtenlijn'. Als de twee achter elkaar geplaatste lichten samenvallen, dan weet de loods dat hij de juiste koers heeft. Een uurtje én een snelle maaltijd later, om 12.20 uur, bereiken we het sluisencomplex van Terneuzen. Het bestaat uit drie sluisen, de west-, midden- en oostsluis. We nemen de westsluis, want alleen die is ervoor geschikt om grotere zeeschepen te schutten. De loods heeft 38 meter om zijn schip van 26,50 meter breed door te sturen.

12:50

Bang afwachten of een botsing vermeden wordt

Oog van de naald

Voor de Magnolia door het oog van de naald kruipt, wordt water uit ballasttanks aan de linkerkant naar de rechterkant gepompt. Het schip maakt daardoor een beetje slagzij. Dat is de bedoeling. De sluisbruggen kunnen niet helemaal rechtop staan. Die ingreep moet voorkomen dat een zeeschip met hoge opbouw - zoals een autoschip - ertegen vaart.

Bernard verwijst naar het ongeval in februari 2006, toen de Tor Flandria tegen de noordbrug aan de westsluis is aangevaren. "De kapitein zat geklemd tussen schip en brug en was zwaargewond. De basculebrug liep zware schade op."

De sluisdeur richting Westerschelde gaat precies om 12.40 uur open. Voor we de hoofdroute, de Honte, opvaren, moet Bernard een perfect zicht hebben op de verkeerssituatie. Het is heel druk aan de sluis. "Er komt nog 'iets' af vanuit Antwer-

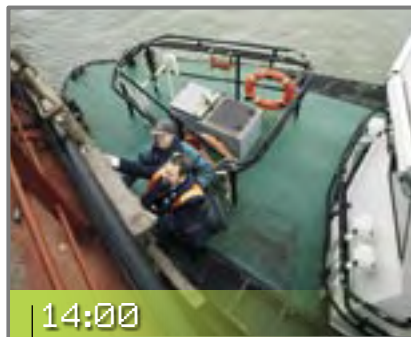
pen", zegt Bernard, terwijl hij naar rechts wijst. Een reusachtige olietanker schuift de Westerschelde op. Hij lijkt even hoog als de kerktoeren. Hij mag als eerste de Westerschelde op, want verkeer op het hoofdvaarwater heeft voorrang.

Bijna aanvaring

Wanneer we hem even later inhalen en langsij komen, gebeurt het. Door een defect aan de automatische piloot, zijn wij van onze juiste koers afgeweken. De olietanker komt plots onheilspellend dichtbij. De instructies van Bernard volgen elkaar nu razend snel op. Enkele bange minuten later zien we de afstand met de olietanker weer groter worden. "Nooit meegemaakt", schudt Bernard achteraf zijn hoofd. "We hebben een aanvaring maar net vermeden." Op zo'n momenten besef je pas goed de waarde van een loods. Toch is het gevaar niet geweken. Bernard moet het schip nu door de valkuilen van de gevaarlijke Westerschelde leiden. Het drukke scheepvaartverkeer, de venijnige bochten, de hoge stroomsnelheden en de verraderlijke zandbanken vormen evenwel geen probleem meer.

Terugreis

Aan de rede van Vlissingen komt normaal de zeeloods aan boord, maar omdat de Zweedse kapitein dat diploma op zak heeft, kan de Magnolia direct naar Göteborg doorstromen. Ondertussen klauteren wij om 13.35 uur in volle zee op de Belgische redenboot Pilot 3. Bernard heeft geluk vandaag, want er ligt al meteen een inkomend schip klaar. Nu hoeft hij niet naar de Koopmanshaven in Vlissingen en kan hij onmiddellijk terugvaren naar de haven van Gent. De Aastun is een gezellige Noorse coaster van 95 meter lang en 15 meter breed. Het schip is niet geladen en steekt 4,5 meter diep. De brug is volledig met hout afgewerkt, stelt Bernard nostalgisch vast. Om 14 uur nemen we op de Westerschelde de route langs de Schaar van Spijkerplaat. Wij profiteren volop van de vloedstroom. Om 14.55 uur pakken wij in Terneuzen nu de middensluis, die 18 meter breed is. We

14:00

Met de touwladder de Aastun op

17:15

Terug op de kade

hebben dus maar anderhalve meter speling aan elke kant ... Maar de Noorse kapitein is er dan niet meer bij. Hij had er al vele uren varen opzitten, en heeft zich teruggetrokken in zijn kajuit. Bernard begrijpt dat wel. "Kan hij wat uitrusten, straks in de haven krijgt hij het razend druk." En met een ervaren superloods als Bernard aan boord, kan de kapitein op beide oren slapen.

Mikpunt aan kade

De Aastun komt na drie uur varen aan op zijn eindbestemming, de Ghent Coal Terminal. Aanmeren in de haven van Gent is een nachtmerrie voor elke kanaalloods. "Je moet opletten dat je met het schip de haveninstallaties, die te dicht bij het water staan, niet raakt." Op de kade zie ik een auto met zijn knipperlichten aan. "Zo heb ik een mikpunt waar de boeg van het schip moet komen", zegt Bernard die de coaster veilig aan de kade 'parkeert'. Het is nu 17.15 uur.

17:30

De laatste administratieve formaliteiten

Terwijl de dieprode zon langzaam in het kanaal verdrinkt, zwaaien zware kranen, gevuld met kolen, over onze hoofden. De dagtaak van Bernard zit er bijna op. "Eerst moet ik nog langsgaan bij de DAB Loodswezen om de laatste administratieve formaliteiten te vervullen."

In de taxi zakt Bernard weg in zijn stoel. Loodsen hebben een uitstekende fysieke conditie, maar ze hebben zware, lange en vooral onregelmatige werkdagen. Vandaag is de zesde dag dat Bernard onafgebroken in de weer is. Nu heeft hij vijf dagen rust. Die zullen zo te zien van pas komen. "Vanavond val ik gegarandeerd voor mijn tv in slaap."

Zo kookt ...

Ann Nevens werkt in het Agentschap voor Onderwijscommunicatie als productiemedewerker bij het Hart van Klasse, de coördinatrice van het onderwijstijdschrift Klasse.

Ann: "Ik hou me vooral bezig met het jongerentijdschrift Maks! en de vele acties die de populaire leerlingencarta met zich meebrengt. Mijn eerste verjaardagstraktatie met tiramisu op de redactie werd enorm gewaardeerd en sindsdien verwen ik af en toe de collega's met dit heerlijk Italiaans dessert."

Tiramisu

een lekker Italiaans dessertje

Dit hebt u nodig:

- 500 gr mascarponekaas
- een kop sterke zwarte koffie (1,25 dl)
- 4 eieren
- 2 eiwitten
- 100 gr poedersuiker
- 5 soeplepels amaretto
- 200 gr boudoirbiscuit (lange vingers)
- 3 soeplepels cacaopoeder

Zo gaat u te werk:

Maak een beslag van de eierdooiers, de poedersuiker en de amaretto. Voeg de mascarpone toe tot er een lichtgekleurde crème ontstaat. Klop de twee eiwitten luchtig en meng ze zachtjes door het beslag. Bedek de bodem van een schaal met een laagje van het crèmemengsel en schik vervolgens de in koffie gedrenkte lange vingers erop. Wissel de verschillende lagen af, maar zorg ervoor dat de bovenste laag een crèmelaag is. Strooi hierover wat cacaopoeder en laat de tiramisu enkele uren rusten in de koelkast.

Met wat fantasie maakt u zelf varianten op deze meest bekende tiramisuversie. Zo kwam ik op het idee om de bodem van de schaal te besmeren met een dikke laag zelfbereide appelmoes. Daarover strijkt u het mascarpone-mengsel en vervolgens legt u de in een passievruchtenlikeur gedrenkte boudoirs erop. Volg dan de klassieke werkwijze, maar strooi er in plaats van cacaopoeder witte of bruine chocoladeschilfers over. Een fris fruitig resultaat!

Buon appetito!

Hebt u zelf een superlekker recept waarvan u uw collega's wilt laten meegenieten? Bezorg het dan aan de redactie, samen met een foto van uzelf achter het fornuis! Vertel ons waar u het recept vandaan hebt, waarom u het zo lekker vindt en wanneer u het zeker klaarmaakt!

Waar eet ...

Luc De Seranno, woordvoerder van minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur Kris Peeters

- **Waar eet u op een doordeweekse werkdag?** Gewoonlijk eet ik op mijn bureau op de 12de verdieping van het Graaf de Ferrarisgebouw in Brussel. Ik probeer dan ook telkens het radio- en televisienieuws 's middags mee te pikken.
- **Wat is uw favoriete broodje?** Broodje club en martino.
- **In welk restaurant verrast u buitenlandse gasten het liefst?** In mijn vorige functie, ook als woordvoerder, nam ik hen graag mee naar de 'Auberge du Pêcheur' in Deurle om het idyllische decor: het restaurant ligt vlak bij de Leie met uitzicht op een authentiek Vlaams weidelandschap.
- **Waar gaat u graag uit eten met uw gezin?** In restaurant 'A Food Affair' in hartje Gent is gezelligheid troef door het warme interieur. Je geniet van de eigenzinnige tapas en maakt intussen je keuze uit een van de vele oosterse of westerse wokgerechten.
- **Waar eet u als u iets te vieren hebt?** De Thaise keuken van het stijlvolle 'Le Baan Thai' in Gent brengt je onmiddellijk in een oosterse escapismesfeer.
- **Waar eet u als u uw medewerkers of vrienden wilt trakteren?** 'Coeur d'Artichaut', gelegen in een middeleeuws trapgevelhuis met gezellige binnentuin net achter Het Pand in Gent, is uitermate geschikt voor een gastronomisch avondje uit.
- **Een geheim adresje?** Vorig jaar hielden we begin november met vrienden een verlengd weekendje in het charmante en kleine 'Château d'Héblon', in een groene omgeving aan de oevers van de Ourthe in de Ardennen. De eigenaar kookte zelf heerlijke typische streekgerechten.
- **Wat is uw favoriete gerecht? En waar eet u het gewoonlijk?** Er gaat bijna niets boven de Italiaanse keuken en wijnen in een sfeervol Italiaans restaurantje.
- **In welk restaurant zou u zelf eens getrakteerd willen worden?** In 'Het Schitterend Ongeluk' in Herzele in de Vlaamse Ardennen. Oorspronkelijk een traditionele hoeve, die in 1994 'gerestaureerd' werd met afbraak- en recuperatiematerialen, tweedehandsgoederen en opgekochte overstocks. De Spaanse architect Gaudí was de voornaamste inspiratiebron voor het interieur. Decor en kaart spreken tot de verbeelding.
- **Als u zelf aan het fornuis zou staan, wat zou u dan zeker klaarmaken?** Ik zou het wel willen, maar ik ben voorlopig geen keukenprins. Door mijn hobby's - tennis en mountainbiken - hou ik te weinig vrije tijd over om opnieuw en langer kookles te volgen.

- **Auberge du Pêcheur:** Pontstraat 41, 9831 Deurle, tel. 09 282 31 44, www.auberge-du-pecheur.be
- **A Food Affair:** Korte Meer 25, 9000 Gent, tel. 09 224 18 05, www.foodaffair.be
- **Le Baan Thai:** Corduwanierstraat 57, 9000 Gent, tel. 09 233 21 41
- **Coeur d'Artichaut:** Onderbergen 6, 9000 Gent, tel. 09 225 33 18, www.artichaut.be
- **Domaine du Château d'Héblon:** Rue d'Héblon 1, 6990 Hotton-Hampteau, tel. 084 46 65 73, www.chateauheblon.be
- **Het Schitterend Ongeluk:** Evendaal 20, 9550 Herzele, tel. 053 62 86 19, www.schitterendongeluk.be

10 tips

om een winterdepressie te overleven ...

We schrijven hartje winter en het lengen van de dagen laat zich nog maar amper voelen. Mist u het licht ook zo? Ongeveer een op vijf heeft last van de winterblues tijdens deze donkere dagen. Weinig energie, concentratiestoornissen en veel zin in zoetigheid zijn enkele symptomen die kunnen wijzen op een (lichte) winterdepressie, ook affectieve seizoensstoornis genoemd. 13 heeft 10 tips.

1. Doe veel buiten: wandelen, fietsen, in de tuin werken, ... Ook tijdens uw werkweek: ga 's middags minstens een half uurtje naar buiten. Bewegen is sowieso goed, zeker als u het buiten doet.
2. Ga zo veel mogelijk op hetzelfde uur slapen en sta ook op hetzelfde uur op. Zelfs tijdens het weekend kan uw ritme daar het best maar een uur van afwijken.
3. Eet gezond en kies voor eten dat rijk is aan vitamines uit de B-groep. Die zijn onmisbaar voor het zenuwstelsel. Als u er niet genoeg van hebt, is de kans op vermoeidheid, dipjes en ook depressies groter. Vitamine B vindt u onder andere in bruin brood, ongebroken rijst, muesli, varkensvlees, lever, eieren, kikkererwten, doperwtjes, linzen, noten, biergist, vette vis, melkproducten, verse groenten (vooral met groene bladeren), bananen, cacao, sinaasappels en tarwekiemen.
4. Eet af en toe een stukje chocolade. Daar zitten stimulerende stoffen in die een opbeurend effect hebben. Helaas is chocolade vetrijk. Geniet dus, maar met mate.
5. Kies voor fruit of magere melkproducten als tussendoortje en geef niet toe aan uw (grotere) behoefte aan suikers en zetmeel. De kilo's vliegen er zo aan, wat niet bevorderlijk is voor uw humeur.
6. Drink veel water en zoek geen troost in alcohol, meer roken of koffiedrinken. Dat maakt depressie en slaapproblemen alleen maar erger.
7. Bepaalde planten en theesoorten kunnen effect hebben op het emotionele evenwicht en bevorderen de slaap: sint-janskruid, valeriana, kamille, melisse, oranjebloesem, lindebloesem, ginseng, tijm, hop ...
8. Licht doet wonderen voor uw humeur, vooral 's morgens vlak na het wakker worden. Als u niet veel buiten of in ruimtes met veel daglicht kunt zijn, kunt u een speciale lichttherapie-lamp gebruiken. Die lamp verspreidt een intens wit licht dat lijkt op het zonlicht van een zonnige zomerdag.
9. Raadpleeg altijd eerst uw arts voor u met lichttherapie start. Soms, bij manisch-depressiviteit, bepaalde oogaandoeningen of als u bepaalde geneesmiddelen neemt, is lichttherapie af te raden. Lichttherapie helpt niet bij ernstige depressies.
10. Boek een winterreisje naar de zon!

www.depressiecentrum.nl > depressie > soorten depressie > seizoensgebonden depressie
www.lichttherapie.nl
www.solg.nl

Bron websites: Gemeenschappelijke Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk

Wilt u een collega uitzwaaien? Gaat een van uw collega's voor u tot het uiterste?

Of wilt u iemand om een andere reden bedanken voor zijn uitstekende collegialiteit? Dan is dit uw kans. Vergeet het cliché '(echte) bloemen zeggen veel meer dan woorden' en laat uw collega weten waarom hij zoveel voor u betekent! Dat doen alvast de volgende collega's:

Petra Goovaerts

Els Van den Broeck

is beleidsmedewerkster Klimaat bij de dienst Lucht en Klimaat van het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie in Brussel

zet haar team dat bestaat uit

Liesbeth Clerick, Bart Naessens, Tomas Wyns, Els Van den Broeck, Sven Claeys, Tomas Velghe, Patricia Grobben* en Annemie Neyens* (* niet op de foto)

in de bloemetjes

"De eerste helft van 2006 was ik met zwangerschaps- en ouderschapsverlof en ze hebben echt bergen verzet." Els, aanspreekpunt van de dienst Lucht en Klimaat, heeft het over haar teamcollega's Patricia, Annemie, Tomas, Bart, Liesbet, Sven en Tomas. "Ons team is er een van zeer enthousiaste, hardwerkende en loyale collega's. Samen zetten we ons met hart en ziel in voor het Vlaamse klimaatbeleid." Els bedankt Bart en Patricia omdat ze haar divers takenpakket met succes hebben overgenomen. "Maar dit bloemetje gaat over veel meer. Er is het voorbije jaar in veel van 'onze' dossiers grote vooruitgang geboekt: er werden veel definitieve of principiële beslissingen genomen door de Vlaamse Regering en er zijn veel strategische keuzes gemaakt. Het idee dat het beleid, alvast op ons terrein, zeer traag gaat, werd wat ontkracht en dat mag gerust gezegd worden. Als je er middenin zit, vergeet je dat soms. Nu nog realiseren waar het echt om gaat natuurlijk: minder broeikasgasemissies!"

Gaston Boutchon

is medewerker Tarieven en Productontwikkeling bij de Directie Marketing van De Lijn in Mechelen en geeft een bloemetje aan ex-collega

Karin Van Oosterwyck

"Promotie maak je niet alleen. Zo'n kans krijg je alleen door als team sterk naar buiten te komen", meent Gaston Boutchon. "Daarom wil ik Karin eens flink in de bloemetjes zetten. Ik was haar baas op de dienst Kas en Ontvangsten bij De Lijn in Antwerpen, maar dat verschil in niveau is in onze relatie nooit een punt geweest. We konden ongelofelijk goed samenwerken en zijn in de loop der jaren echte vrienden geworden. Sinds midden november van vorig jaar werk ik op de dienst Directe Marketing van De Lijn in Mechelen, wat een echte promotie betekent voor mij. Dankzij de goede samenwerking met Karin heb ik deze kans gekregen. Zij is een supermedewerkster die iedereen met raad en daad bijstaat. Ik heb mijn promotie ongetwijfeld voor een stuk aan haar te danken."

Vanessa Pieraert, Leentje Van Bogaert en Els Somers

werken in de cel Onroerende Voorheffing van de Vlaamse Belastingdienst in Brussel en geven een bloemetje aan

Sheila De Smet

"Niets is zo aanstekelijk als een lach en een goed humeur." Lachebek van dienst in de cel Onroerende Voorheffing is Sheila. Ze houdt zich vooral bezig met het afhandelen van automatische bezwaren (korting voor kinderen, personen met een handicap, bescheiden woningen, ...) en is ook back-up voor de financiële beheerder binnen de cel. Daarnaast zorgt Sheila voor de nodige portie sfeer en vertier op het werk. "Ze zegt steeds goe-demorgen tegen iedereen en staat altijd klaar met een complimentje als je naar de kapper bent geweest. Sheila zingt stevast mee met de liedjes op de radio, kan als de beste luchtgitaar spelen en imiteert als geen ander de reclamespots van Donna. Soms denken we wel eens dat ze haar kans in de showbizz gemist heeft. Ook in het voetbal staat ze haar mannetje. Als hevig supporter van Club Brugge kent ze geen genade voor de Anderlechtfans."

Greet Vervondel

is juriste op de afdeling Juridische Dienstverlening van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken in Brussel en zet samen met alle collega's van de afdeling

Anne Speekaert

in de bloemetjes

"Anne was een heel toffe collega, bescheiden, vriendelijk, behulpzaam en met hart en ziel toegewijd aan haar werk en aan haar collega's. We missen haar heel hard!" De waardering en genegenheid van de ex-collega's voor hun 'allerbeste collega' Anne is bijzonder groot. Sinds 30 november 2006 is Anne met pensioen en het gemis is duidelijk meer dan alleen maar een lege stoel. "Anne is juriste en haar voornaamste taak bestond onder meer in het geven van adviezen over de juridische problemen in verband met nevenbedrijven, dat zijn bedrijven langs de Vlaamse autosnelwegen zoals benzinestations, restaurants en kiosken. Anne was steeds bereid om informatie op te zoeken of mee te redeneren in moeilijke juridische dossiers. Ze roddelde niet, kon lachen met haar eigen legendarische verstrooidheid en voorzag snoepgrage collega's geregeld van koekjes en Zwitserse chocolade. Anne heeft al de halve wereld rondgereisd en bracht daar, op haar bescheiden manier, altijd leuk verslag van uit."

Wilt u ook een collega in de bloemetjes zetten? Stuur dan uw nominatie met een paar woordjes uitleg en een leuke foto van uw collega naar dertien@vlaanderen.be. Ook als u nog geen foto hebt, mag u ons de tip al doorspelen. De redactie publiceert een selectie van de inzendingen in het volgende nummer.

Wie weet is het wel een van de goede voornemens die u aan de feesttafel hebt gemaakt: in 2007 meer cultuur buitenshuis meepikken! In dit overzicht vindt u alvast een selectie van wat er op het vlak van muziek, theater, dans, literatuur of tentoonstellingen wordt georganiseerd of ondersteund door de Vlaamse overheid. Ook in het nieuwe jaar blijven we vrijgevig: 13 schenkt opnieuw heel wat vrijkaarten weg!

JANUARI

Dans: 'Nine Finger' door **KVS + Rosas** en De Munt in KVS, Brussel vanaf 17/1, 20.30 u.

Evenement: **Gedichtendag** in Vlaanderen en Nederland, o.a. in Passa Porta, Brussel op 25/1 *** **'De Nachten'** - een cocktail van muziek en letteren - in deSingel, Antwerpen op 26 en 27/1, 20 u. *** **India Festival** in het Paleis voor Schone Kunsten, Brussel tot 28/1

Expo: **'Gorge(l). Beklemming en verademing in kunst'** in het KMSKA, Antwerpen tot 7/1 *** **'Weet je wat ik zie als ik gedronken heb?'**, duik in de leefwereld van de insecten in De Vroente, Kalmthout tot 11/2 *** **'Het gezicht van de massa'** in het Paleis voor Schone Kunsten, Brussel van 12/1 tot 11/3 *** **'6+'. Antwerpse mode in het Vlaams Parlement'** in De Loketten van het Vlaams Parlement, Brussel van 25/1 tot 23/6

Film: **'Willy Wonka & The Chocolate Factory'** (uit 1971, vanaf zes jaar) in het Paleis voor Schone Kunsten, Brussel op 21/1, 11 u.

Klassieke muziek: 'A (dieu) Mozart' door de **Vlaamse Opera** in deSingel, Antwerpen op 3, 5 en 7/1, 20 u. (7/1 om 15 u.) *** Concert **deFilharmonie** o.l.v. Sian Edwards in deSingel, Antwerpen op 13/1, 20 u. *** **'Recitar Cantando'** door **Marco Beninley & Accordone** o.l.v. Guido Morini in deSingel, Antwerpen op 17/1, 20 u.

Muziek: **Gorki** in AB, Brussel op 12/1, 20 u. *** **Stef Bos** in AB, Brussel op 12/1, 20 u. *** Closing Concert van het **India Festival** in het Paleis voor Schone Kunsten, Brussel op 21/1, 20 u.

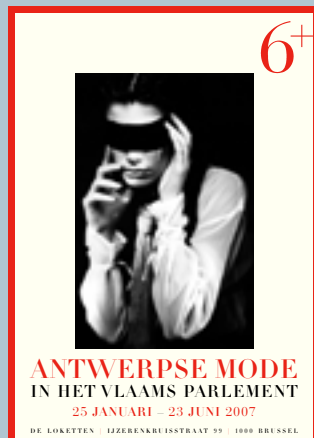

Foto: Patrick Robyn - Ann Demeulemeester - 1989

Theater: 'Abigali's Party' door **Tristero** vanaf 4/1 in Kaaitheater, Brussel vanaf 4/1, 20.30 u. *** **'Arkiologi'** door **Wayn Traub** in Leopoldstraat 31A, Antwerpen vanaf 5/1 en nadien op reis, 20 u. *** **'De nacht van Margaretha'** (Theater op de Middag) in het Paleis voor Schone Kunsten, Brussel op 9/1, 12.40 u. *** **'Bezonken Rood'** door **Het Toneelhuis / Ro Theater** in Bourlaschouburg, Antwerpen vanaf 10/1 en nadien op reis, 20 u. *** **'De Lobstershop'** door **Jan Lauwers / Needcompany** in deSingel, Antwerpen vanaf 11/1, 20 u. *** **'Utopie van het atoom'** door **De Koe** in Vooruit, Gent vanaf 11/1, 20 u. *** **'De Lobstershop'** door **Jan Lauwers / Needcompany** in Kaaitheater, Brussel vanaf 18/1, 20.30 u. *** Muziek en Poëzie, avond in Bengali' door **Rabindranath Tagore** (India Festival) in het Paleis voor

Schone Kunsten, Brussel op 21/1, 17 u. *** **'Oom Wanja'** door **Mathilde speelt** in het Paleis voor Schone Kunsten, Brussel op 23/1, 12.40 u. *** **'De kersentuin'** door **KVS** in KVS, Brussel vanaf 30/1, 20 u.

Varia: **'Het reuzenhuis'** - volwassenen bekijken de woonomgeving door de ogen van een peuter, Provinciehuis, Leuven van 13/1 tot en met 20/1

FEBRUARI

Dans: 'Like there's no tomorrow' door **Phillip Gehmacher** in Kaaitheater, Brussel vanaf 9/2, 20.30 u. *** **'Gaff Af'** door **Martin Zimmerman en Dimitri de Perrot** in deSingel, Antwerpen vanaf 14/2, 20 u.

Evenement: **'Saint Amour'** met o.a. Gerrit Komrij en Tommy Wieringa in Bourlaschouburg, Antwerpen op 11/2, 20 u. *** **'Saint Amour'** in Vooruit, Gent op 17/2, 20 u. *** **'Saint Amour'** in AB, Brussel op 18/2, 20 u. *** **'BRX-LBRAVO'**, Brussels kunstfeest overal in de stad op 2, 3 en 4/3

Expo: **'Het verboden rijk - Wereldbeelden van Chinese en Vlaamse meesters'** in Paleis voor Schone Kunsten, Brussel van 15/2 tot 6/5 *** **'Out of the Light / Into the Shadow'** door de Japanse architecten Kazuyo Sejima en Ryue Nishizawa en fotograaf Walter Niedermayr, in deSingel, Antwerpen van 15/2 tot 6/5, van 14 u. tot 18 u. *** **'In de ban van de decibel'** - expo over stilte, geluid en lawaai in De Helix, Grimminge tot 31/8 *** **Jakob Smits in het prentenkabinet'** in het KMSKA, Antwerpen tot 4/2

Film: **'Eén vrouw, één stad'** van Manon de Boer en Nedjma Hadj in KVS, Brussel vanaf 7/2, 20.30 u.

Klassieke muziek/opera: **'Die Walküre'** (Richard Wagner) door de Vlaamse Opera, Gent vanaf 4/2, 18.30 u. (2 dagen om 15 u.) *** **Vadim Repin** (viool) en **Nikolai Lugansky** (piano) in het Paleis

voor Schone Kunsten, Brussel op 7/2, 20 u. *** **Koninklijk Concertgebouw-orkest** in het Paleis voor Schone Kunsten, Brussel op 12/2, 20 u.

Muziek: **'Café Weemoed'** door **Raymond van het Groenewoud** in Vooruit, Gent op 1/2, 20 u. *** **'MusicAzur'** van **Pirly Zurtrassen** (JazzLab Series) in Foyer De Spiegel, Sint-Niklaas op 8/2, 21 u. en nadien andere locaties *** **'Buxtehude'** door **BLINDMAN** in Kaaitheater, Brussel op 13/2, 20.30 u.

Theater: **'The Lieutenant of Inishmore'** door **Olympique Dramatique** in de Bourlaschouburg, Antwerpen vanaf 15/2, 20 u. en nadien op reis *** **'Robinson Crusoe, de vrouw en de neger'** door **NTGent en Münchner Kammerspiele** in Kaaitheater, Brussel vanaf 16/2, 20.30 u. *** **'Soap'** door **Ontroerend Goed** in De Brakke Grond, Amsterdam vanaf 20/2, 20.30 u. *** **'Trouwfeesten en processen'** door **Arne Sieraens / Compagnie Cecilia / HET-PALEIS** in Vooruit, Gent vanaf 23/2, 20 u. *** **'Drie blinden'** door **Malpertuis / Tonic** in De Brakke Grond, Amsterdam vanaf 23/2, 20.30 u. *** **'De Week van ... Tristero'** in De Brakke Grond, Amsterdam vanaf 27/2, 20.30 u.

Varia: **'Het reuzenhuis'** - volwassenen bekijken de woonomgeving door de ogen van een peuter, KBC-toren, Antwerpen van 3/2 tot en met 11/2, en Cedubo, Heusden-Zolder van 24/2 tot en met 4/3

AB, Brussel: tel. 02 548 24 24 en www.abconcerts.be
BRXLBRAVO, Brussel: www.brxlbravo.be
deFilharmonie, diverse locaties: tel. 02 213 54 34 en www.defilharmonie.be
deSingel, Antwerpen: tel. 03 248 28 28 en www.desingel.be
De Brakke Grond, Amsterdam: tel. 0031 (0)20 626 68 66 en www.brakkegrond.nl
De Helix, Grimminge: tel. 054 31 79 50 en www.dehelix.be
De Loketten van het Vlaams Parlement, Brussel: www.vlaamsparlement.be
De Vroente, Kalmthout: tel. 03 620 18 30 en www.devroente.be
Het Toneelhuis, Antwerpen: tel. 03 224 88 00 en www.toneelhuis.be
Het reuzenhuis, diverse locaties: tel. 02 507 89 98 en www.gezinsbond.be/reuzenhuis
JazzLab Series, diverse locaties: www.jazzlabseries.be
Kaaitheater, Brussel: tel. 02 201 59 59 en www.kaaitheater.be
KMSKA, Antwerpen: tel. 03 238 78 09 en www.kmska.be
KVS, Brussel: tel. 02 210 11 12 en www.kvs.be
Passa Porta, Brussel: tel. 02 226 04 54 en www.passaporta.be
Paleis voor Schone Kunsten, Brussel: tel. 02 507 84 44 en www.bozar.be
Vlaamse Opera, Gent en Antwerpen: tel. 09 268 10 11 en 03 202 10 11 www.vlaamseopera.be
Vooruit, Gent: tel. 09 267 28 20 en www.vooruit.be

www.vlaanderen.be/dertien

158 cultuurtickets te winnen!

Zin om er bij te zijn? Mail ons!

Win 5 x 2 kaartjes voor

De Mens in de AB

Dit jaar bestaat De Mens 15 jaar en in oktober mogen we hun nieuwe cd verwachten. Tot dan gaat het trio op tournee met 'In bed', een reeks akoestische concerten waarbij de toeschouwers mee bepalen welke nummers ze op het podium brengen. Voor het (zittend) concert op donderdag 18/1 om 20 uur in de AB in Brussel geven we 5 duottickets weg. Mail uiterlijk op 11/1 met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer, entiteit en met als onderwerp 'De Mens' naar dertien@vlaanderen.be.

✉ www.abconcerts.be of 02 548 24 24

Win 20 x 2 kaartjes voor

Ensor aan zee!

Een unieke selectie topwerken van de Oostendse meester James Ensor, omringd met een 150-tal werken van beroemde kunstenaars als Permeke, Munch, Van Gogh en Dali. Allemaal lieten ze zich door de zee inspireren. Tot en met 25/2 kunt u ze bewonderen in het Oostendse Museum voor Moderne Kunst.

13 mag nog eens 20 lezers blij maken met een duokaartje. Mail uiterlijk op 15/1 met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer, entiteit en met als onderwerp 'Ensor'.

✉ www.ensoraanzee.be.

Win 4 x 2 kaartjes voor

'Kumari' van HETPALEIS

De godin Kumari die zich openbaart in het lichaam van een jong meisje, wordt continu bewaakt door twee priesters. Kumari voelt zich een gevangene die fantaseert over de wereld buiten de vier hoge muren. Deze voorstelling is geschikt vanaf 9 jaar. We geven 4 duokaartjes weg voor de voorstelling in HETPALEIS op woensdag 24/1 om 15 uur. Stuur uiterlijk op 18/1 een e-mail met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer, entiteit en met als onderwerp 'HETPALEIS' naar dertien@vlaanderen.be. Deze voorstelling kadert in het project 'W@=D@'.

✉ www.hetpaleis.be en www.watisdad.be

Win 50 x 1 kaartje voor

Broodje Brussel

Broodje Brussel bedient u vanaf februari opnieuw op uw wenken met een gevarieerd aanbod van activiteiten tijdens uw middagpauze. 13 geeft 50 lezers de kans om zich onder te dompelen in een portie cultuur op het middaguur! Mail uiterlijk op 19/1 naar dertien@vlaanderen.be, met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer, entiteit en met als onderwerp 'Broodje Brussel'.

✉ www.broodjebrussel.be

Win 10 x 2 kaartjes voor

'Litanie' in de KVS

Een nachtwinkel waar zowel onopvallende als excentrieke stadsbewoners de revue passeren. Allen lijken ze op zoek naar een beetje aandacht en mededogen van de 'vreemde' vrouwelijke winkelbediende. 'Litanie' is vanaf 23/2 te zien in de KVS. 13 geeft 10 duokaartjes voor de voorstelling van woensdag 28/2 om 20.30 uur (inleiding om 19.30 uur). Mail uiterlijk op 21/2 naar dertien@vlaanderen.be, met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer en entiteit en met als onderwerp 'Litanie'.

✉ www.kvs.be of 02 210 11 12

Korting voor 13-lezers

Op verkenning in de Palmentuinen in Marokko

In de Brusselse Hallepoort (in de Zuidlaan) kunt u nog tot 4/3 op ontdekkingsreis naar de rijke cultuur van de Palmentuinen van Zuid-Marokko. In de onherbergzame pre-Sahara strekken zich de vruchtbare oases of Palmentuinen uit. Sinds eeuwen zijn die tuinen de ontmoetingsplaats van volken die permanent in de oases wonen en nomaden die er hun voorraden aanvullen. Als u aan de kassa vertelt dat u een lezer bent van 13, kunt u de expo bezoeken voor een zacht prijsje (4 euro).

✉ www.kmkg-mrah.be of 02-533 34 52

Win 5 x 2 kaartjes voor

Schubert in Brugge

Op 20-02-2002 om 20.02 uur opende het Concertgebouw zijn deuren tijdens de officiële start van Brugge 2002, culturele hoofdstad van Europa. Vijf jaar later vieren ze in Brugge de verjaardag van die start. Op zondag 18/2 om 20 uur brengen het Orkest van de Achttiende Eeuw en het Asko & Schönberg Ensemble onder leiding van Frans Brüggen de achtste en de tiende symfonie van Schubert. We verdelen 5 duokaartjes. Mail uiterlijk op 8/2 met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer, entiteit en met als onderwerp 'Schubert' naar dertien@vlaanderen.be.

✉ www.concertgebouw.be of 070 22 33 02

Win 5 x 2 kaartjes voor

'Aladdin en de Wonderlamp' in de Vlaamse Opera

Met Aladdin duiken we de wereld van '1001 nacht' in. De ontdekking van een wonderlamp brengt alle dromen van een luie kleermakerszoon binnen handbereik! Maar dan proberen boze krachten zijn geluk te vernietigen... 'Aladdin' is vanaf 23/2 te zien in De Roma (Antwerpen) en vanaf 15/3 in de Vlaamse Opera (Gent). We geven 5 duokaartjes weg voor de voorstelling op vrijdag 2/3 om 19 uur in De Roma. Deze opera is geschikt vanaf 5 jaar. Mail uiterlijk op 21/2 met vermelding van uw naam, adres, telefoonnummer, entiteit en met als onderwerp 'Aladdin' naar dertien@vlaanderen.be.

✉ www.vlaamseopera.be of 09 268 10 11

Win 5 x 2 tickets voor het

Nieuwjaarsconcert van BOZAR

Op zondag 14/1 wordt een nieuw muzikaal jaar ingeluid met een recital van Natalia Gutman en Eliso Wirssaladze in het Paleis voor Schone Kunsten. Hun recital staat in het teken van de Duitse romantiek. Voor dit concert geeft BOZAR MUSIC 5 duokaartjes weg. Stuur een mailtje (met uw naam, adres en telefoonnummer en met als onderwerp 'actie 13') naar infomusic@bozar.be. Vijf winnaars kunnen de avond zelf aan de vip- en pers-desk hun kaartjes afhalen.

✉ www.bozar.be of 02 507 84 44

Mogen ambtenaren bijklussen?

Naast uw functie als ambtenaar nog een andere baan uitoefenen, een eigen zaak hebben of meewerken in de zaak van uw partner. Mag het en onder welke voorwaarden?

Petra Goovaerts

Binnen de diensturen mag u zich met geen enkele andere beroepsactiviteit - zowel betaald als niet betaald - bezighouden. Als u dat toch wilt doen, moet u toestemming vragen aan uw lijnmanager. Buiten de diensturen doet u in principe volledig uw zin en hoeft u zelfs geen toestemming te vragen. Uw leidinggevende kan wel altijd nagaan of u met uw extra baan in overeenstemming blijft met de deontologische code. Daarin lezen we bijvoorbeeld dat u als ambtenaar geen betaald advies mag verlenen in dossiers waarbij u zelf professioneel betrokken bent en dat u altijd objectief moet blijven. Een ambtenaar die bouwvergunningen uitreikt,

kan dus onmogelijk ook een bouwbedrijf hebben.

Als u niet voltijds werkt en loopbaanonderbreking of verlof voor deeltijdse prestaties neemt, houdt u meer tijd over voor andere beroepsactiviteiten, maar dan moet u wel toestemming vragen om te mogen cumuleren. Wie voltijds loopbaanonderbreking neemt, mag soms zelfs zonder toestemming bijklussen. Wie een politiek mandaat opneemt, hoeft geen toestemming te vragen. Dat is ook zo als u wordt aangewezen voor activiteiten die eigen zijn aan uw functie als ambtenaar, zoals zetelen in bestuursorganen of comités. Zo staat het te lezen in het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006 (raamstatuut), waar de meeste lezers van 13 onder vallen.

Voor personeelsleden die niet onder het Vlaams personeelsstatuut vallen, blijken er soms nog andere regels te bestaan. Voor buschauffeurs van De Lijn bijvoorbeeld is het strikt verboden om voor een andere vervoerfirma dan De Lijn te rijden. Dat verbod heeft alles te maken met de controle op de rij- en rusttijden van de chauffeurs. Ook is het voor de chauffeurs van De Lijn absoluut verboden om een café uit te baten. 's Avonds alcohol schenken in een eigen zaak en 's ochtends achter het stuur zitten, kan dus niet.

Bij een agentschap zoals de VLAM werken de meeste werknemers onder de privaatrechtelijke regelgeving, maar die wordt toch zo veel mogelijk afgestemd op het raamstatuut. Medewerkers van de VLAM worden bijvoorbeeld geregeld gevraagd om een les of een lezing te verzorgen en dan baseert men zich zo veel mogelijk op het Vlaams personeelsstatuut om te bepalen wat kan en wat niet.

 Het raamstatuut (officieel: Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006) vindt u op personeel.vlaanderen.be/statuten/personeelsstatuten.htm
De deontologische code vindt u op personeel.vlaanderen.be/statuten/omzendbrieven_dienstorders/2006.htm

TAALTIP

**Wat is correct:
Tien procent heeft
zich ziek gemeld of
Tien procent hebben
zich ziek gemeld?**

De correcte zin luidt: *Tien procent heeft zich ziek gemeld.* Als het onderwerp bestaat uit een getal en een enkelvoudige maataanduiding, staat de persoonsvorm in het enkelvoud. Andere voorbeeldzinnen zijn: *Drie dozijn is verkocht, Vierduizend euro is aan de notaris betaald, Vijf kilo kost niet veel.*

U gebruikt ook een enkelvoudige persoonsvorm als de maataanduiding gevolgd wordt door een enkelvoudig zelfstandig naamwoord: *Vijf kilo potgrond kost niet veel, Er is nog twee liter melk.*

In zinnen waarin er een meervoudig zelfstandig naamwoord volgt op de maataanduiding, is zowel een enkelvoudige als een meervoudige persoonsvorm correct. Bijvoorbeeld: *Vijf kilo aardbeien kost / kosten veel, Er is / zijn nog vijf dozijn eieren.* U kunt de enkelvoudige maataanduiding (*kilo, dozijn*) of het meervoudige zelfstandig naamwoord (*aardbeien, eieren*) als kern van het onderwerp beschouwen.

 Abonneer u op het e-mailmagazine Taallink van de Taaltelefoon via www.taaltelefoon.be. U krijgt dan elke week het antwoord op een taalvraag in uw mailbox.
U kunt met al uw taalvragen terecht bij de Taaltelefoon op het nummer 078-15 20 25.

Spelletjes door Freddy Roegiest

Wedstrijd

Met de letters uit de genummerde vakjes van het kruiswoordraadsel in de juiste volgorde kunt u het sleutelwoord vormen. Stuur voor 15 januari 2007 de oplossing naar dertien@vlaanderen.be of naar Redactie 13, wedstrijd puzzelpagina, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel. Vermeld steeds uw naam, adres en entiteit. U maakt dan kans op een aankoopcheque!

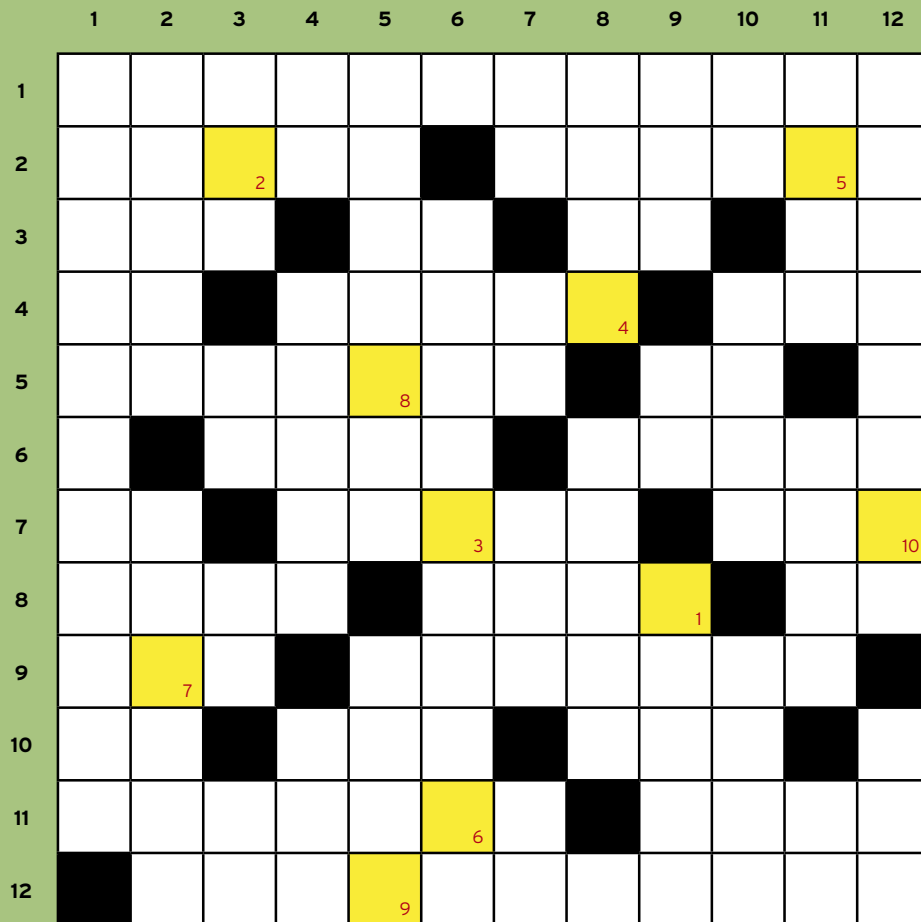
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Horizontaal

1) groente 2) aristocraat - bestanddeel van bloed 3) haarkleur - naschrift - keurmerk - oneven 4) boksterm - lijfeigene - slaapmeubel 5) Nederlandstalige Belg - vooruit! 6) ballet - acrobatensprong 7) rhodium - vertegenwoordiger - biljartstok 8) deel van het hoofd - talrijk - noordwest 9) gebogen priem - wet die uitgevaardigd wordt door een gewest of gemeenschap 10) Efeziërs - oesternet - watergeest 11) godsdienst - schijnwerper 12) kantoormeubel

Verticaal

1) heen- en wegerij van en naar arbeidsplek 2) afgod - midden van laagwater 3) landtong - a dato - verbrandingsresten - lutetium 4) ten laatste - zintuig - aperitiefdrank 5) individu - voormalig Venetiaans hertog 6) plant die men vaak op kantoor aantreft 7) winterpeil - argenteum - natuureducatief centrum - Europese Unie 8) vrucht - zeezwaluw 9) recht stuk van een rivier - toezegging - hondenriem 10) tenslotte - stortgoed - tentoonstelling 11) loopvogel - kampeergerei - Oriënt-Express 12) agricultuur - Luxemburgse omroep

Sudoku

Aanvulraadsel

Van de 8 woorden die u hier aantreft, hebben we telkens de middenste twee letters weggelaten. De aangevulde letters, van boven naar onder na elkaar gelezen, vormen 'een belangrijk Vlaams begrip'.

O N . . U R
H E . . I N
T R . . D Y
M I . . E L
K O . . T S
A G . . D A
G A . . E K
D R . . O N

Vul dit rooster zo in dat de cijfers 1 tot en met 9 steeds op elke horizontale rij, in elke verticale kolom en in elk vierkantje van 3 x 3 voorkomen.

	2					7	4	
6		3						
	5		2		9			
		5		8	3	4		7
3					7	2		
	6	9					5	
5	3				1			
9			8	4			1	3
		6	9				7	

4	5	2	6	9	8	1
1	9	5	4	8	2	6
2	8	6	1	9	7	5
8	5	4	2	1	6	9
1	9	2	4	6	5	8
7	6	4	8	9	5	3
3	7	1	5	3	2	4
9	8	6	1	2	7	4
5	2	1	8	7	3	6
6	4	7	2	3	1	8

Oplossing aanvulraadsel: onGur - helDin - tREndy - miSPel - koORts - agENda - gaSLek - draAGon (begrip: GuldenSporenslag)

Kiespijn

Filip De Maesschalck is 40 jaar, woont in Lokeren en werkt in Brussel op de afdeling Communicatie als communicatieadviseur.

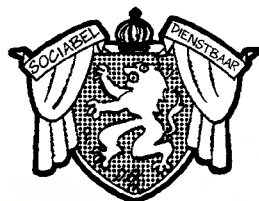
Je plicht als ambtenaar vervullen kan de gezondheid schaden. Dát zouden ze op elke brief moeten zetten die je verplicht om als voor- of bijzitter bij een stem- of telbureau te gaan zitten. Oké, de verkiezingen zijn al een tijdje voorbij en over de al dan niet goede uitslag hebben alle specialisten al hun zeg gedaan, dus dat ga ik hier niet nog eens doen. Maar het feit is: voor mij zijn de verkiezingen nog niet achter de rug, meer nog ze zitten IN mijn rug. Want ik heb nadien drie weken met een lumbago thuisgezeten. En da's helaas niet de naam van een oosterse rugmasseuse.

Aangezien ik in een stad woon waar het elektronisch stemmen nog niet opgenomen is in de begroting, moeten er arme drommels worden opgetrommeld die de goede gang van zaken bij het stemmen en het tellen in het oog te houden. Ik was de 'gelukkige' voorzitter van een telbureau. Het leuke daaraan is dat je ZELF je secretaris moet aanwijzen. Wel, begin er maar eens aan: eerst mijn medependelaars lastig gevallen met de vraag of zij hun burgerplicht wilden vervullen. Wat bleek: ze waren allemaal opgeroepen als voor- dan wel als bijzitter. Goed, bij de vriendenkring dan maar eens gepolst: tja, hadden ze toch allemaal net een uitstapje, feestje gepland zeker! (Ik neem hen dat niet kwalijk hoor, daar zijn vrienden voor ...) Uiteindelijk mijn eigen vrouw dan maar tot secretaris gebombardeerd en een babysit ingehuurd om die zondag op onze kroost te komen passen ... U merkt het: mijn loyaliteit als ambtenaar kent geen grenzen. Een dure grap zo'n verkiezingen, en niet alleen voor de staat! Maar wat doe je eraan als je met je rug tegen de muur staat?

Soit, het werd het begin van een dorsale lijdensweg, want een telbureau, daar moet je dus tellen! En dat betekent 'rechtstaan aan veel te lage tafeltjes (als die er al zijn)'. En als je gedaan hebt met tellen, mag je met de uitslag naar het stadhuis, waar je mag aanschuiven en - u raadt het al - (uren) rechtstaan. En als je je werk goed gedaan hebt, mag je met je voorlopige uitslag weer naar je telbureau om de definitieve verslagen op te maken en met die definitieve verslagen mag je opnieuw naar het stadhuis en moet je er uiteraard opnieuw aanschuiven en rechtstaan. En dan mag ik mezelf gelukkig prijzen dat ik niet moest HERTellen! Nu heb ik letterlijk en figuurlijk een brede rug, maar die uren in verticale positie waren er voor mijn ruggenwervels (en meer nog voor de discussies ertussen) te veel aan. Met als gevolg: drie weken ziekteverlof. En nu strompel ik nog steeds van kinesist naar osteopaat.

Begrijp me niet verkeerd hoor: ik zet hier geen hoge rug op omdat ambtenaren en onderwijsmensen telkens weer worden opgeroepen om als voor- of bijzitter bij verkiezingen op te treden. Ze komen daar inderdaad het beste voor in aanmerking. En de Vlaamse ambtenaren krijgen zelfs een dag vakantie extra om hun plicht te vervullen. In mijn geval was het echter een beetje van het slechte te veel: mijn eigen vrouw moeten optrommelen als secretaris, een babysit moeten engageren en er een rugletsel aan overhouden. Daarom: als ze mij dit jaar opnieuw aanschrijven voor een voorzitterspostje bij de verkiezingen, dan heb ik maar één programmapunt: ze kunnen mijn rug op!

In den Goeden Ouwen Tyd van de... VLAEMSCHE

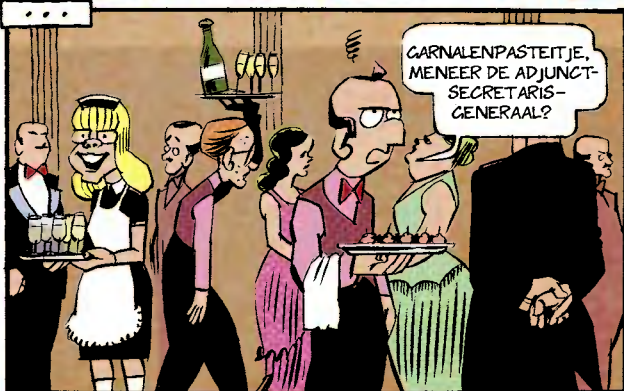
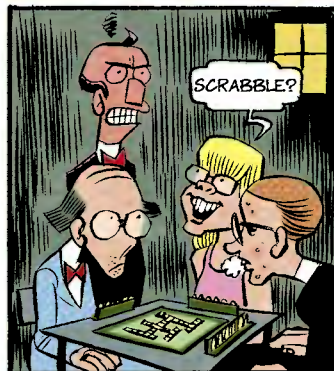

Anno 1931 - Tweeden Jaergang - N°1

Administratie - redactie :

Studio S.G.F. Spruyt

OVERHEYD

Trut

Hilde Sabbe is journaliste en moeder van Mats (17). Van haar verscheen eerder de bundel columns 'Mama weet het ook niet'. Ze woont deeltijds in Brussel en Ename.

“Huh?” reageert mijn zoon niet bijster intelligent, maar ik weet ook niet zeker of hij de vraag gehoord heeft. Ik praat immers tegen zijn rug, en hij praat tegen het computerscherm. “Of jij weet wie de Vlaamse overheid is”, herhaal ik geduldig. Het blijft even stil, op het getokkel van zijn vingers op het klavier na. “Waarom wil je dat weten?”, vraagt hij op zijn beurt. “Omdat ik een column moet schrijven voor hun personeelsblad”, antwoord ik. En de schat roept niet, zoals je van een bijna 17-jarige mag verwachten: “Wat heb ik daarmee te maken, trut?” Nee, hij zucht alleen diep en zegt dan: “De Vlaamse overheid, dat is toch in Brussel?” “De ministeries en administratieve centra wel,” bevestig ik, “maar De Lijn en de VDAB, die horen ook bij de Vlaamse overheid.” “Ze is dus overal”, besluit hij, op een toon die mij doet vermoeden dat mijn conversatieaandeel als moeder voor vandaag is opgebruikt.

De Lijn wil quota voor vrouwen en allochtonen, lees ik dezelfde dag. Kritiek alom, want quota zouden niet werken, zijn te geforceerd en dergelijke meer ... Dat de aanwezigheid van meer vrouwen en allochtonen in het openbaar vervoer een troef zou zijn, daarover is (bijna) iedereen het eens. Behalve dat het daardoor meer een afspiegeling van de maatschappij wordt, komt het, denk ik, ook de sfeer ten goede. Allochtone jongeren zullen misschien sneller rekening houden met een vermaning van een allochtone chauffeur, en vrouwen stralen op een heel aparte manier gezag uit, daarvan ben ik overtuigd.

Maar het belangrijkste argument is natuurlijk werkgelegenheid. Werk, dat weet iedereen, is dé sleutel tot integratie in de maatschappij. Wie werk heeft, draagt verantwoordelijkheid, voelt zich deel van een groep. Wie werkt, beschikt over een inkomen, en vermijdt de armoedeval. Wie werkt, betaalt belastingen en houdt zo de sociale voorzieningen in stand. En als allochtone werknemers niet spontaan de weg naar de arbeidsmarkt vinden, - of is het omgekeerd? - mag je toch een handje helpen, vind ik. De hele Vlaamse overheid kan trouwens best wat diversiteit gebruiken volgens mij. Een allochtone mevrouw aan het loket, die uiterst efficiënt, hoffelijk en in onberispelijk Nederlands je zaken afhandelt, doet meer voor de integratie dan duizend campagnes voor verdraagzaamheid.

“Op die manier neem je bij allochtonen ook het gevoel van vreemding weg”, zet ik mijn innerlijke conversatie hardop verder tegen mijn zoon. “Huh?” klinkt het voorspelbaar. “Hoe meer ze het gevoel hebben dat de samenleving er ook voor hen is, hoe sneller ze er deel van willen uitmaken”, vervolg ik. “Je zei zelf dat de Vlaamse overheid overal is. Wel, dan moet ze ook van iedereen zijn.” “Trut”, zegt hij dan toch, maar het klinkt vriendelijk.

400 **BOB**'s van **De Lijn** rijden voor u op oudejaarsnacht

Geniet op oudejaarsnacht met volle teugen. Maar liefst 400 BOB's van De Lijn staan paraat om u te vervoeren. Dat is veilig én voordelig! Ideaal om het nieuwe jaar vrolijk in te zetten. Kijk voor onze oudejaarsnachtdienstregelingen op

www.delijn.be of neem contact op met De LijnInfo via **070 220 200**. En neem zeker ook deel aan onze 'Glaasje op, laat je Lijnen'-wedstrijd. De winnaar krijgt een reischeque van 1 000 euro cadeau. Als dat geen leuk begin van 2007 is ...

Dikke-truiendag

haal je mooiste uit de kast

elke werkdag tussen 9 en 19 uur